

ناول

د ناکامورا
د ژوند رښتینې داستان

وطن می

لیکوال: نورالله سلطان زوی

وطن مي

Downloaded From:

Telegram: ArmanPashtoLibrary

WhatsApp: 0093779815770

Facebook: آرمان پښتو کتابتون

ليکوال: نورالله سلطان زوی

بسم الله الرحمن الرحيم

وطن مې

ليکوال: نورالله سلطان زوی

چاپ وار: لومړی

چاپځی: علمي مطبعه - کابل / ۰۷۸۰۰۹۰۰۷۱

چاپ شمېر: ۱۰۰۰

خپرنډوی: علمي خپرنډویه ټولنه / کابل

ډیزاین: محمد صدیق علمي - ۰۷۷۲۰۰۷۲۲۸

بیه: ۱۰۰ ف

پتې: کابل ارزان قېمت (احمد شاه بابا مېنه) داود خان څلور لارې ۱۲ بلاک ۶ کوڅه ځدارنې پلازه

علمي کتاب پلورنځی پکتیا، د گردېز ښار، غزني لڼ، د عبدالحمید گردېزي مارکېټ، افغانستان

اړیکه: 0780090071- 0774 00 05 84 - 0772288190

علمي کتاب پلورنځی کابل / واټس‌اپ نمبر: 0774000584

د علمي خپرنډویه ټولنې کتابونه په لاندې ځایونو کې ترلاسه کولای شئ

کابل: اکسوس کتاب پلورنځی / سروش کتاب پلورنځی

ننګرهار: مومند کتاب پلورنځی / ختیځ کتاب پلورنځی

خوست: ژوندون کتاب پلورنځی / شیخ زاید کتاب پلورنځی

ددې کتاب د چاپ، پر ویب پاڼو او ټولنیزو رسنیو د خپرولو حقوق له خپرنډویې

ټولنې سره خوندي دی!

Downloaded From:

Telegram: ArmanPashtoLibrary

WhatsApp: 0093779815770

Facebook: آرمان پښتو کتابتون

ډالۍ

د نړۍ ټولو انسان پالو وگړو ته !

سريزه

ژوند ښکلی نه وي بشر- ژوند ته ښکلا وربښي. خو له بده مرغه موږ هغه څوک يو چې نه خپله ژوند کوو او نه بل ژوند ته پریږدو! ژوند مو بدرنگ دی نه یې خپله ښکلی کوو او نه بل پریږدو چې ښکلی یې کړي.

ژوند لمځي ته ورته دی، پرلمځي هر څوک خپلې وړې کیږدي او ټکوي یې، د ناستې له پاره یې چمتو کوي. د هر چا د وړیو نښې راتلونکې نسلونو ته پاتې کېږي. د هر چا وړی ځانگړې ښکلا لري، ځانگړی رنگ لري. له بده مرغه چې په دې لمځي زموږ د وړیو رنگ تې دی او له وړیو مو د باروتو بوی خېږي.

تر څنگ ناست خلک شوېدې راپسې بوځوي. هر څوک را څخه کرکه کوي. هیڅوک له موږ سره څنگ په څنگ نه کیني، ځکه چې په لمن مو اور بل دی. راځئ چې د ژوند د لمځي وړیو ته یو نوی رنگ ورکړو، تر څو د هر چا پام را خپل کړو.

په همدې موخه مې د ډاکټر صیب تیتسو ناکامورا ژوند ته سر ور ښکاره کړ. ژوند یې ښکلی ؤ. که څوک وغواړي چې لیکنه پرې وکړي نو لس ناولونه نور هم پرې لیکل کیدای شي ځکه چې ژوند یې مختلفې زاوې لري ما د انسان پالنې له زاوې وړ وکتل، ترڅو مو ځوان کهول ترې اغیزمن شي. دا چې په ناول کې څه دي هغه به تاسو ته پریږدم تر څو مو په تلوسه کې کوم کمی را نه شي.

دا تاسو او دا مو وطن مې

استاد نورالله سلطان زوی

د کمپیوټر په کیبورډ مې یوه ټسا جوړه وه. اخیري پاراگراف ؤ،
تایپ مې کړ. کمپیوټر مې بند کړ. د څوکی پر ژۍ مې اورمیر
کېښود، پام مې شو چې ټول زما په تمه دي.

بیرته مې سر راپورته کړ، ځان مې نېغ ونيوو. د سبا د ورځې په مهال
ویش خبرې روانې شوي، مسؤل کس هر چاته خپل کار ور وښولو. زه
یې تر ټولو اخیر ته پریښووم. د ټولو کارونه معلوم شول بیا یې ماته
مخ را وگرځاوه، ویې ویل:

تاسو ته مو یوه ځانگړې مرکه په پام کې نیولې!

زه غلۍ وم ځکه خبره لا پاتې وه. د لیدنې ځای او کس یې نه ؤ را
ښودلي او له بله پلوه یې زه په عادي مرکو پسې نه لیږلم او تل به مې

هغه مرڪي ترسره ڪولي چي زموڙ ڇپرنيز مرڪز به ورته اڀتيا لرله او
خورا ارزڻتناڪي به وي.

زه همغسپي غلي وم چي مسؤل کس زياته ڪڙه:

تاسو به سبا ته د يو جاپاني ڊاڪٽر په ژوند يو متن جوږ ڪړئ.

زه بيا هم غلي وم ځڪه چي موخه څرگنده نه وه او ٽولو همڪارانو په
همدي عادت خوښي وم چي په ډېر دقت سره د بل خبري اورم.

مسؤل کس د ميز له سره يو ٽپر رنگه کاغذ را ڪړ. په کاغذ کي مي
سترگي ونيولي په کاغذ د کور او کوڅي ادرس ليکل شوي وو. لاندي
تري په انگريزي اعدادو د اړيکي شمېره ليکل شوې وه.

کاغذ مي ٽول ڪڙ په جيب کي مي ڪېښود.

سر مي پورته ڪړ او ومي ويل:

سمه ده.

سهار لږ ناوخته دفتر ته لاړم. جيب ته مي لاس ڪړ هغه پروني کاغذ
مي را واخيست. د دفتر په تليفون کي مي شمېره ووهله. گوشکه مي
غوږ ته ونيوه. زنگ ټپر شو، له درو زنگو وروسته مي د يو نارينه غږ
واوريدو:

هلو

ومې ويل:

السلام عليكم.

پوښتنه مې ور سره وکړه، ځان مې ور وپېژندو:

روح الله افغان يم. د وطن خپرنيز مرکز څخه مې اړيکه نيولې.

په همدې موقع اړيکه غوڅه شوه. بيا مې شمير ووهله، گوشکه مې

غوږ ته ونيوه. زنگ تېر شو سمدلاسه مې بيا همغه غږ واوريدو:

اوبښئ فکر کوم شبکه کې ستونزه دى!

ومې ويل:

هيله کوم

وخت مو نه نيسم غواړم له ډاکتر صيب سره يوه مرکه وکړم او پر ژوند

يې يو متن جوړ کړم او څېړنه پرې وکړم.

له هغه لورې مې واوريدل:

هر کله راشئ ستونزه نشته

له يوې لنډې دمې وروسته يې بيا وويل:

ځاى در معلوم دى؟

ومې ويل:

هيله كوم. هو ادرس مي اخیستی.

بیا مي وارویدل:

بني چاري

اړيکه غوڅه شوه.

په لومړي ځل ورسره مخ کیدم. تر اوسه مي له نږدې نه وو لیدلی.
سم مي نه پیژندو. یواځې يې له نوم سره بلد وم. نه پوهیدم چې څه
ډول به وي.

همکارانو ته مي وویل:

زه لارم.

حامد مسک شو، ځان يې د کمپیوټر د سکرین تر شاه پټ کړ، په
غلي غږ يې وویل:

که ډوډۍ راباندې خورې نو زه هم در سره ځم.

ور تاو شوم. حامد سر د کمپیوټر د سکرین تر شا ټیټ کړی وو،
داسې ښکاریدو لکه یو څه چې لیکي. اوږې يې نیغې نیغې وتلې
وې. وخنډیدم ومې ویل:

څه چې زه خورم هغه پر تا هم خوړلی شم.

په دې وخت کې وهاب له بل کونجه را غږ کړ:

ستا ډوډۍ خو ماته معلومه دی! تر څو چې دې ټول کار نه وي خلاص کړی نه خپله ډوډۍ خورې او نه یې بل درنه خوړلی شي.

وهاب ملامت نه وو یوه ورځ را سره لاړ وو د غرمې ډوډۍ مو په ماښام وخوړه نو ده هم همغه وخت په یاد وو.

ټولو ښه په کړس کړس وځندل.

ما هم خندا ورسره غبرگه کړه.

له خولې مې ور ووتل:

بس خوښه مو.

زه مو له ځان سره بیایم چې نه راسره ځی هغه ستاسو کار دی.

وهاب بیا له خندا شین شو. په خندا یې وویل:

زه خو نه در سره ځم. ستا له ډوډۍ مې هم توبه ده.

بکس مې د میز پر سر کېښود. اړین توکې مې په کې کېښودل. ځنځیر مې پسې ورکش کړ. د بکس پټۍ مې له اوږو تاو کړې. ټولو ته مې د خدای په امانې و ویله او د کاري ساحې نوم مې ور واخیست، له دفتره ووتم.

د کوڅې په سر کې د ټکسي- په تمه وم. له بره یوه زړه ټکسي- را
ښکاره شوه. موټر چلونکي څراغونه را کړل. ما هم د سر په اشاره
وپوهاوه چې موټر ودروي.

موټر ودریده. دروازه مې خلاصه کړه. په شاتني سیت کې څوک نه وو
او په مخکني سیت کې له موټر چلونکي سره یو ځوان ناست وو چې
د سر ویښتان یې په اوږو پراته وو. بکس مې له اوږو ښکته کړ، په
سیت کې مې کېښود زه هم ور پورته شوم دروازه مې را بنده کړه.

موټر چلونکي تیار ځغاستې ته ناست وو. له گیر لیول یې گوتې تاو
وي، گیر یې بدل کړ، د موټر له شا تورې خوږنې پورته شوې.

موټر په کوڅو کې د مار په څېر تاو را تاو شو، تر څلور لارې ورسیدو،
د څلور لارې په ښکتنۍ برخه کې یې کوز کړم. د لاس په مړوند مې
ساعت را تاو کړ. له نهو پنځه ویشت تېرې وي. د خلکو په گڼه گوڼه
کې دوکانونو ترمخ تېریدم چې د هوټلونو مخ ته د وازدو بوی مې په
پوزه ولگیدو، کبابایانو د غوښې سیخونه په سکرو ایښي وو، له هر
هوټل څخه دومره د غوښې بوی او لوگي پورته کېدل، چې د سړي
حالت به یې بدل کړو.

بکس مې په اوږه و، له بوی په تنگ شوم په یوه لنډه کوڅه ور تاو
شوم. تقریباً په پنځلس دقیقو کې د خپلې موخې تر تم ځایه
ورسیدم.

په تم ځای کې ډېر موټر ولاړ ؤ، هر ډرپور نارې وهلې:

يو کس يوکس.

په زړه کې مې تېره شوه:

که خدای کوي له انتظاره خو خلاص شوم.

موټر ته ور پورته شوم، ومې لیدل چې يو بل نفر هم کم وو، يو څو
دقیقې ورته په تمه شوم. صبر مې ونه شو، له موټر چلونکې مې
وپوښتل:

وروره! څو تنه کم دي؟

ډرپور ته د خدای ﷻ هدايت وکړي، سپينې سترگې يې را برگې
کړې په لوړ غږ يې له خولې را ووتل:

وروره شور مه جوړوه!

که ډېره بېړه دې وې نو د يو نفر کرایه پرې کړه بس درسره روانیږم.

د دې خبرې په اوریدو مې تندې تريو شو، خو څه مې ونه ویل، غلې
پاتې شوم ځکه زموږ په ټولنه کې موټر چلونکې لږ قهرجن دي او کله
کله پر سپرلیو غصه کېږي او دا خويې ورځنۍ عادت دی چې لس
نفره هم کم وي دوی د يو نفر کم غږ کوي.

تر څنگ مې يو سپين سړی سړی ناست و، ږیره يې خیریلې وه په سر
يې سپين او شنه وینستان را خواره وو. غټې سترگې يې د عینکو په
ښېښو کې ځلیدلې.

خپلې عینکې يې له سترگو ښکته کړې، د لمن ژۍ يې را ونيوله د
عینکو په ښېښو يې تېره کړه، ښېښې سپينې وځلیدلې بیا يې
عینکې په سترگو کړې او غاړه يې تازه کړه وېې ویل:

راځئ ټول به لس لس افغانۍ زیاتې ورکړو تر څو د هغه یو نفر کرایه
ورته جوړه شي!

د سپين سړي سړي خبره په ټولو سپرلیو ښه ولیگدله ځکه چې له
انصاف يې کار واخیستو او په تنگ شوي هم وو.

سپين سړي د سیت له منځه ور غږ کړ:

را ځه، لس لس افغانۍ زیاتې درکوو.

د موټروان په مخ کې هم خوښي پیدا شوه او په ډېرې چټکۍ سره
موټر ته را پورته شو، دروازه يې خلاصه پرېښوده.

موټر وان یو غوړ واسکت په تن وو د غاړې غوړوالی يې له شا څخه
هم ښکاریده او د جیبونو څنډې يې تکی تورې اوښتې وې.

د واسکت په جيب يې لاس د ننه کړ، يوه توره کيلې يې را و ايستله،
د سويچ په سورې يې ور ننه کړه، له موټر يې يو غور و ايستلو تا به
ويل چې الوتکه پورته کيږي.

بیرته له موټره ښکته شو، يوه خيرنه سافي يې په ښېښو کش کړه، نه
پوهيدم چې ښېښې يې پاکې کړې که خيرنې يې کړې.

سافي يې ټک وهلې خړې دورې ترې پورته شوې بيا يې سره راټوله
کړه او د دروازې په لاندینې برخې کې يې ور ومندله. موټر ته راپورته
شو، دروازه يې په ځان پسې وويشته.

په شترينگ يې د لاسونو پنځې کېښودې په اکسيلټر يې پښه ټينگه
کړه، موټر وښوریدو. حرکت يې وکړ.

د موټر سرعت پسې زياتيدو. د سرک پر غاړه ونې را څخه تښتيدلې.
موټر چلونکې ډېره چالاکه چلونه کوله د خپل او بل لاس توپير يې نه
کاوه خو بس يواځې به مخته کيدو. کله کله به چوکۍ کې لږ را ټول
هم شو چې څوک ونه وهي.

په مخکينې سيټ کې دوه تنه ځوانان ناست و او په شاتني سيټ
کې د ښېښې تر څنگ زه او ښې لورې ته مې يو تن سپين سړی او د
هغه تر څنگ يو ځوان ناست وو، چې د طب پوهنځي محصل وو.

د هر چا مجلس جوړ وو، د مخکني سیت ځوانانو په خپلو کې سره خبرې اترې کولې او په هره ستونزه کې به یې دولت ملامت کړ. کله کله به یې ښکېل هم کول.

زما تر څنگ سپین سړي سړي هم له خپل ملگري سره غوړې کولې. ما هم په زړه کې موټر چلونکې ته کرله او ریبله چې دا څه ډول سړی دی او دا کوم ډول ډیریوري کوي. کله کله به مې ځان گرم باله، چې ولې د دارنگه سړي سره راپورته شوم او کله به مې بیا د تیرافیکو امریت پر کړ، چې هر چا ته یې لایسنس ورکړی دی.

زه په فکرونو کې ډوب وم، د موټر ملگري مې په خبرو گرم ول او موټر چلونکې لاره را لنډوله هر څوک بوخت وو.

تقریباً په ۱۷ دقیقو کې تر ټاکلي ځایه ورسیدم. له ښېښې مې د ښکته کیدو ځای په نښه کړ. غاړه مې تازه کړه پر موټر چلونکې مې غږ وکړ:

وروره زه یو څو قدمه وړاندې هغه دروازې سره ښکته کیږم!

موټر چلونکې بې ځایه په بریک پښه ټینګه کړه موټر ودريدو، موټر ټول یې شا او مخ ته وښورولو. نږدې مې پوزه د مخکیني سیت په څنډه لیردلې وه خو خدای ﷻ فضل وکړ ځان مې راتینګ کړ. دروازه مې لانه وه خلاصه کړې چې تر څنگ مې شنگ شو سور

رنگه کورلا تېره شوه، ژر مې دروازه پرېښودله، موټر چلونکې سترگې
د عقب نما په ښېښه کې نیولې وې. په غټ غږ يې وويل:
ښکته کيږه موټر نشته!

دروازه مې خلاصه کړه، له موټره را ښکته شوم. موټر چلونکې همدا
دوه سترگې را نيولې وې چې پيسې يې ونه ځنډوم.
ډيرور لورې ته ور تاو شوم. د افغانیو سلگون لوټ مې ورته ونيوه.

ژر يې د واسکت په خیرن جیب لاس د ننه کړ او پاتې پيسې يې را
وشمارلې، ما خپلې پيسې په جیب کړې. له موټره بيا غور ووتلو تر
مخ مې تېر شو او شاته يې يوه توره لوڅره کوله تا به ويل چې د
خښتو داش روان دی.

موټر په خپله مخه لاړ زه هم د سپرک کينې لورې ته په کوڅه ور تاو
شوم. کوڅه خامه وه خو د کورونو مخ ته يې ښې لويې لويې ونې
ولاړې وې په ټوله کوڅه يې ښه دروند سيوری جوړ وو. کوڅه سر
ترسره پاکه وه هيڅ کاغذ، پلاستیک او خټلې په کې نه ليدل کېدې
د سپرې زړه پکې سکون کاوه.

د کوڅې تر نيمايي لا نه وم لاړ چې د خپلې موخې کور مې ومونده،
مخې ته يې ودرېدم، د دروازې د زنگ په ټنۍ مې گوته ټينگه کړه. د
زنگ په چغا ونه پوهېدم يوه شيبه وروسته دروازه خلاصه شوه. يو

ځوان لاس را اورد کړ سترې مشې يې را کړې. له رنگه تور وو خو په خټه کې يې شات گډ وو. پرته له کومې پوښتنې يې په مخه کړم. د دهليز په سر کې مې بوټ و ایستل، په دهليز ور د ننه شوو. د دفتر دروازه يې را وښودله.

فکر کوم له وړاندې ورته ويل شوي وو نو ځکه يې نيغ په نيغه تر ډاکټره ورسولم.

دروازه مې وټکوله يوه شيبه غلې شوم. د مهرباني غږ مې واوريدو. دروازه مې ور خلاصه کړه ومې ويل:

السلام عليكم

د سلام په اوریدو سره د میز تر شاه یو لنډی سړی نیغ ودریده او له میز را واوښتلو، لاسونه يې پورته کړل غیر يې لویه کړه، مسک شو داسې ښکاریدو لکه چې د څو کلونو را پدیخوا یو بل پیژنو. دواړه لاسونه يې را څخه تاو کړل، په غیر کې يې ونیوم د کورنۍ غړو او شرایطو پوښتنه يې راڅخه وکړه روغې مو خلاص شو. د خپل کاري میز پر سر يې په یوه سپینه تڼۍ گوته ټینگه کړه. په دهليز کې د زنگ کړنگا شوه.

زه ولاړم چې لنډې سړۍ را تاو شو. دواړه یو کوچني میز ته په یوه اوږده چوکۍ کیناستلو. یوه شیبه وروسته دروازه را خلاصه شوه. یو ځوان را ننوت لاس یې را وغځاوه.

ویي ویل:

ستړي مشې.

بیا زموږ میز ترمخ ودریده او زما ترڅنگ لنډې سړې ته یې سترگې واړولې، ځوان په ونه ټیټ ؤ. خو د بېرو بانو په منځ کې یې سترگې شنې ځلیدلې ډېر مینه ناک و د سترگو بانه یې زمبول اوږدې نرۍ وروځې یې درلودلې د وروځو تر منځ یې فاصله وه یعنې له یو بل سره نه وي نښلیدلې. لنډې سړې په شونډو ژبه تېره کړه مسک شو ویي ویل:

میلمه راغلی!

لاسونو ته یې ټک ورکړ بیا یې وویل:

یوه پیاله تور چای خو را باندې ولوروه!

د ځوان بانه سره ورغلل سترگې یې پټې کړې بیا یې وغږولې او د هو په معنا یې سر وښوراوه نور یې هیڅ ونه ویل له دفتره ووت.

زه هم نور غلی پاتې نه شوم. بکس مي راکش کړ، ځنځير مي خلاص کړ له بکس مي سپين کاغذ را وايستلو او د مخ جيب څخه مي تور رنگه بيک قلم کش کړ د قلم سرپوش مي تاو کړ. بيا مي همداسي پر کاغذ کېښود.

مخ مي تاو کړ سترگې مي پورته کړې د لنډي سړي پري پري وينستان شنه او سپين ځلیدل. په پرسيدلو سترگو کې يې سپينې اوبو ځلا کوله. په پلنه لنډه پوزه يې ساه اخيستله پر پيرو شونډو يې سپين لنډي بریتونه پراته وو او لنډۍ زنه يې سپينه ځليده. په خټه کې يې ډېره مينه غږل شوې وه نه پوهيږم چې ولې راته د نړۍ تر ټولو ښکلې او شتمن کس ښکاريږي. په ليدو يې نه مړيدم خو دقيقې مي سترگې پکې نيولې وي، نه پوهيږم چې وجود به يې له کومې خټې جوړ و خو خټه يې ډېره خوږه وه.

وړاندې تر دې چې پر کاغذ څه وليکم ومې ويل:

ډاکټر صيب زه به خپل کار پيل کړم چې وخت مو ونه نيسم.

پر شونډو يې سپين بریتونه وښوریدل مسک شو سپين غاښونه يې وبریښيدل په مسکا يې بدرگه کړه:

مهرباني هيله کوم!

قلم مې را پورته کړ په گوتو کې مې تاوولو خبره مې را جوړه کړه له
خو ثانيو چوپتيا وروسته مې په خبرو داسې پيل وکړ:

روح الله افغان يم د وطن خپرنيز مرکز کار کوونکی. پرون مې زنگ
هم کړی وو.

د سړې په شونډه بيا لنډ بریتونه وښوریدل، وېې ویل:

اخ!

بيا يي ځان غلی کړ. زه هم غلی وم. د لاس گوتې يې په سر تېرې
کړې. په لوړ غږ يي وويل:

وطن!

وطن مې برباد دی.

بيا هم ډېر خوږ دی.

وطن خوږ وي.

که څنگه؟

ومې ويل:

هو. وطن خوږ وي!

له يوې لنډې سا اخیستو وروسته يې زیاته کړه:

څومره ښه نوم مو ورته ټاکلی ډېره مینه ورسره لرم، تل زما د زړه
مطالب خپروي موږ د ځوان قشر- د ذهنونو جوړولو ته ډېره اړتیا لرو نو
دا کار به په گډه کوو، ځکه همدا ځوانان دي چې هم هېواد ژوغورلی
شي او هم يې پلورلی شي.

د سړي په دې خبره مې زړه کې ستنې وچوځيدلې او د هېواد ډېری
شمېر ځوانان مې سترگو ته ښکته او پورته شول چې په يو او بل نوم
يې خپل هېواد خچ پچ کړ. په وينه مې خوب ليدلو، چې د سړي
لنډي سپين بریتونه بيا وښوریدل په جر غږ يې و ويل:

وطن!

ښکلی نوم دی!

ډېر مې خوښ شو!

سر مې پورته کړ ومې لیدل چې لنډي سړي خپله لنډه زنه د لاس پر
پنجه تکیه کړې وه په چورت کې ډوب وو.

هیڅ مې ونه ويل يوه شيبه غلی شوم بيا مې زړه صبر ونه کړ چوپتیا
مې ور ماته کړه:

ډاکټر صيب که خوښه مو وي غواړم دا ځل ستاسو پر ژوند يو څو
کرنې وليکم؟

مخ يې را وگرځاوه اننگي يې سپين ځلیدل په لنډه يې وويل:

سمه ده!

يوه شيبه غلی وو بيا يې په پرسیدلو سترگو را وکتل او له خولې يې را ووتل:

له کومه يې پيل کړم؟

په دې وخت کې دروازه را خلاصه شوه همغه ځوان ؤ. د چای پتنوس يې په لاسونو کې را اخيستی ؤ را د ننه شو.

پتنوس يې په ځمکه کېښود له چاینک يې چای په پیالو کې واچاوه، د چاینک له چوښکري تاوونه ختل، پیالې يې پر ميز کېښودې. په پیالو کې تور چای زما پام خپل کړ، له پیالو تاوونه پورته کېدل، د قوس میاشتي پیل ؤ هوا هم په یخیدو وه په دې وخت کې خو بیا تور چای ښه خوند هم کوي. ځوان بیا پتنوس ته لاس ور وغځاوه یو کوچنی لوبښی يې را پورته کړ په لوبښې کې د کامې د گورې توتې پرته وي له رنگه توره ښکاریده خو د سوچه گنې گوره همداسې ښکارې نور په خوند کې له روسي چاکلیټو هم غوره وي او خولې مې ښه اوبه ورته وکړه. ځوان له کوتې ووت.

ما هم له قلم سر کش کړ پر سپین کاغذ مې ولیکل:

ځان مو را وپیژنئ؟

ما خپله پوښتنه نه تکرار کړي چې ډاکټر صیب له خندا شین شو او
ويي ويل:

زما لهجه خو سمه نه ده راپسې ونه خاندې!
له دي خبرې سره بیا له خندا شین شو زه هم ورسره په خندا شوم او
ومي ويل:

لهجه اړینه نه دی انسان پالنه مهمه دی!
بیا يې وويل:

سمه ده دومره خو مې زده ده چې ستاسو پوښتنې پرې ځواب کړم.
په سپين کاغذ مې سترگې ولگيدې. همدا خبره مې لنډې سړي ته
تکرار کړه:

ځان مو را وپيژنئ!
عجیب سړی وو هره خبره به يې په مسکا پيلوله او ويل به يې چې
مسکا د زړونو د فتحه کولو غوره اسلحه دی.
ماته هم ځکه ښکلی ښکاریدو چې مسکا يې په مخ خوره وه او مسکا
خبره ښکلې کوي.

سړی مسک شو ، لاسونه يې پر يو بل مېرل، په ستونې کې يې رگونه
وښوریدل لاړې يې تېرې کړې او بيا يې زما پوښتنه داسې ځواب
کړه:

نوم مې تیتسو ناکامورا دی!

بيا يوه شيبه غلې شو شونډې يې سره وروستلې، غاښونه يې تينگ
کړل. له يو لنډ فکر وروسته يې د ميز پر سر کاغذ کې سترگې
ونيولې له يوې مسکا وروسته يې وويل:

نه پوهيرم چې انسانان يې ولې نه راسره مني!

ما هم غوړ نيولی ؤ. مرکه مې خورا حوصلې سره پرمخ وړه، د
ژورنالستانو دا چلند مې نه خوښيده چې په پوښتنه کې پوښتنې
ولټوم او له ميلمه ځواب يوې او بلې خوا کړم. که څه هم دا په
اوسنې ژورناليزم کې يو ويروس بلل کيږي، چې له يو چا داسې
پوښتنه وشي چې هغه لږ تر لږه درې دقيقې وخت نيسي. او
ژورناليست بيا نيمه ثانيه وخت هم نه ورکوي.

زه همغسې غلې وم چې بيا يې پيل کړه:

زه خو وایم چې ټوله نړۍ يو کلی دی او ټول انسانان سره کليوال
دي نوزه هم تقريباً له نن درې اويا کاله وړاندې د همدې نړيوال
کلي د جاپان د فوکووکا په ښار کې د مور له لمن ولويدم.

بيا يې ماته سترگې را ونيولې او وېې ويل:

تر اوسه خو ځوان يم!

بيا يې په کړس کړس وخنډل.

که زما اختيار وای نو نه مې غوښتل چې زه دې په هغه ټولنه کې د مور له لمن ولوېرم، ځکه چې هغه يوه پرمختللي ټولنه وه زما زيږون ته يې هيڅ اړتيا نه درلوده. له تولد وروسته ما تل هڅه کوله چې زه دې په داسې يوې ټولنې کې ژوند وکړم چې د هغې ټولنې د درد له پاره د درملو حيثيت ولرم.

خپل کوچنيوب مې نه په زړه کېږي خو د مور او پلار له خولو به يې درته ووايم:

پلار مې د ورځني لگښت د پوره کولو په موخه په خپل ورځني کار بوخت وو. مور به مې تل ترڅنگ لرله او يوه شيبه يې هم پرته له ما نه تېروله تل به يې راته کيسې ويلې او په همغه کوچنيتوب کې يې راته د وطن پالنې مينه را ښودله. ورځ تر بلې ښه کېدم له وجوده کمزوری وم خو له ذهن بيا بيدار وم.

مور به مې هر وخت له بازاره راته د بيلا بيلو حيواناتو څېرې او موډلونه لکه زمري، ليوه او گيدر راوړل. له بازاره به چې را وگرځيده

نو زما د لوبو له سامان به يې هم يوه کوچنۍ پنډه جوړه وه، زما مخې ته به يې کېښوده.

زه به هم له خوبۍ په ټوپو وم. مور به مې راته ويل: زويه دا زمري دى! د ځنگل پاچا يې هم بللى شو. دا له نورو پاچايانو سره ډېر توپير لري. توپير يې په دې کې دى چې هيڅکله پر بل حيوان تېرى نه کوي. له ټولو حيواناتو څواکمن دى خو له هيڅ حيوان سره خپل زور نه ازمايي! که له لوږې مې هم شي پردى ښکار نه خوري.

بيا به يې د بل حيوان موډل را پورته کړه او خبرې به يې وغځولې:

دا ليوه دى!

هسې د ليوه نوم بد دى. موږ چې کله کوم ظالم انسان ووينو نو هغه د ليوه په نوم نوموو. خو په رښتيا سره ليوه دومره بد نه دى.

ليوه هم يو څواکمن حيوان دى. خو هيڅ کله هم يو ليوه پر بل ليوه ستم نه کوي. ليوه په نس زورور دى، تل د خپل نس مني. خو دومره هم نه چې د يو وخت خواړو له پاره پر بل ليوه ظلم وکړي، که له لوږې هم مې شي پر بل ليوه به هيڅ زياتى ونه کړي. ما تر اوسه نه دې اوريدلې چې يو ليوه د خپل نس د ډکولو له پاره بل ليوه وژلى وي!

بيا به يې يو بل حيوان راپورته کړ، بېره لکۍ به ترې خوړند وه او وبه يې ويل:

دا بيا ډېر چالاکه حيوان دی! نوم يې کيدړه دی. تل د خپل نس په هکله فکر کوي او بې کبره هم دی د زمري پاتې شونو پسې گرځي. چالاکه دی خو دومره هم نه چې د خپل نس له پاره له بل کيدړ سره چالاکي وکړي او هغه غلط کړي.

زه هغه وخت پر دې خبرو نه پوهيدم. يواځې د لوبو په موخه مې له ټولو گټه اخيستله. کله چې لوی شوم په دې وپوهيدم چې مور مې په لوړه کچه انسانيت پالنه را ښودله او دا زما د کوچنيتوب دويمه مرحله وه. دا دوره هم په ټوپو وه ډېر ژر تېره شوه د ماشومتوب درېيمه مرحله مې پيل شوه.

د درېيمې مرحلې په نيمايي کې به مې مور په دې خبرو ډېر ټينگار کاوه چې:

زويه!

له انسان سره مينه وکړه!

ځکه چې انسان وطن ژغوري!

له وطن سره مينه وکړه!

ځکه چې وطن د انسان پرستن دی!

ژوند وکړه او نورو ته ژوند ورکړه!

د ماشومتوب دوران وو. په منډو وو. نه تم کیدو. زه هم ورځ تر بلې
ښه کېدم او د مور د سپارښتنو په ارزښت پوهیدم.

د مور په هره سپارښتنه کې مې مینه وه. له کرکې یې کرکه لرله او له
مینې سره یې مینه کوله.

مياشت په مياشت مې ونه هم لوړیدله او ذهن مې هم غوړیدو. یو
څه را لوی شوم. په دې دوره کې به مې مور زما د کوچینتوب هغه
نورو دورو کیسې کولې. په هره کیسه کې به یې زه اتل ښودم او ویل
به یې:

ته یو بختور ماشوم وی. د مور او پلار د خوښۍ سبب گرځیدلی وې
تل به دې په څېره کې مسکا لیدل کیده، همدا مسکا وه چې په هر
چا به گرانیدلې او دا ډاډ در کوم چې عمر به دې اوږد وي ځکه
چې:

مسکا عمر اوږدوي او د انسان تر ټولو غوره ډاکټر دی!

دا فطري خبره ده چې د مور هره خبره خوږه وي. ما به هم ښه په
مینه اوریدې.

د کوچنيتوب ارزښت هغه وخت معلومېږي چې کله څوک زلمی شي
بيا هر څوک وايي چې کوچنيتوب پاچاهي دی پاچاهي!

زما د پاچاهي وخت هم په تمامیدو وو خو زه نه پرې پوهیدم اوس
مي هم په یاد دی چې یوه شپه مي مور او پلار په ښوونځي کې زما
د شمولیت خبرې کولې ما هم له ښوونځي سره مينه پیدا شوې وه تل
به مي په تلویزیون کې د دولت مامورین خوشیدل د دوی لباس به
مي ډېر خوښ وو نور نه پرې پوهیدم چې دوی څوک دي او څه کوي
خو یواځې همدومره پوهاوي راته بسنه کوله چې دوی ټولو ښوونځی
لوستی دی. ښوونځی راته یوه بله نړۍ ښکاریده، یو بل ژوند مي بللو
او هر وخت به مي د ښوونځي په هکله د مور او پلار څخه پوښتنې
کولې.

یوه ورځ مي له مور وپوښتل:

کله چې له ښوونځي فارغ شم نو زه به هم په تلویزیون کې ښکارم؟

مور مي زما په وړاندې په گوندو شوه، دواړه طرفه يې ښکل کړم بیا
يې په تېر پسې جوخت ونیوم. یوه شیبه يې همداسې نیولی وم بیا
يې وویل:

هو زویه!

دوی ټولو ښوونځی لوستی او له ښوونځي فارغ دی نو ځکه د
تلویزيون په پرده ښکاري!

بالاخره هغه ورځ هم راوړسیده چې په ښوونځي کې شامل شوم او د
ښوونځي لومړۍ ورځ مې اوس هم یادېږي چې له حده ډېر خوښ وم
ځکه چې له یوې خوا په یوې نوې نړۍ کې زما د نوي ژوند پیل ؤ او
له بله پلوه مې مور او پلار په هغه ورځ ډېر خوښ و، نو زه هم ځکه
خوښ وم خو زه نه پوهیدم چې مور او پلار مې ولې دومره خوښ وو
اوس چې لوی شوم په دې وپوهیدم چې هغه ورځ زما برخلیک
ټاکونکې ورځ وه نو ځکه مې مور او پلار دومره خوښ وو. هر مور او
پلار د خپلو اولادونو له پاره غوره برخلیک غواړي او د برخلیک د
ټاکلو په ورځ ډېر احتیاط کوي او خوښ وي. زما په ژوند کې ټول
بدلونونه د همغې ورځې څخه سرچینه اخیستې دي. که په دې ځای
کې هغه خبره را واخلم ښه پیوند به واخلي:

زرگونه قدمه لار په یو قدم پیلېږي!

نو زما د ښوونځي لومړۍ ورځ زما د زده کړو بنسټ وو. زما د ژوند ټول
بدلونونه او کړنې له همغې ورځې پیل شوي دي، زما د ژوند د لارې
لومړنی قدم ؤ.

دلته گورم چې د ښوونځي په لومړۍ ورځ زده کوونکې په ښوونځي
کې ډېر په تنگ وي ان تر دې چې بیا څو ورځې ښوونځي ته هم نه

ځې خو زه بيا داسې نه وم په لومړۍ ورځ په ښوونځي کې دومره
خوښ وم چې د خوښې له لاسه په ورځې نه يم پوهيدلى له يوې
لورې مو ښوونکې ډېر مينه ناکه ښځه وه او له بلې لورې يوې نوې
نړۍ ته راغلى وم نوي ملگري مې وموندل او يو نوى چاپيريال وو.

پر ښوونکو به زده کوونکې ډېر گران وو. تا به ويل چې ټول د يوې
کورنۍ غړي دي.

نور ملگري او ټولگيوال مې لږ شوخ وو يو بل به يې ځوراوه خو زما په
غوږونو کې د مور سپارښتنو ځای نيولى وو:

تل به مې د زمري، ليوه او گيدر صفات په سترگو کې راتاويدل، چې
دوى پر يو بل ستم نه کاوه. د دې حيواناتو له مينې اغيز من شوم.

ماشوم وم نه پوهيدم تل به مې زمري، ليوه او کيدر مې انسان او د
دوى مينه به مې انسانيت بلله!

نو ما هم په همدې خبرو تکیه کوله او له کوچنيتوبه مې په خپل
ژوند کې عملې کولې.

د ښوونځي د دورې کلونه مې ښه په شور تېر کړل. له کوچنيتوبه مې
د انسان ژغورنې موخې درلودلې. له ځان به مې هغه زمري جوړاوه
چې له ټولو ځواکمن وو خو پر هېچا يې ظلم نه کاوه!

که ووايم چې زه لوی خدای ﷻ د هغې ټولنې له پاره نه وم پيدا کړی، یواځې د تولد ځای مې هغه ټولنه وه، هغه ځکه چې هیڅ انسان په خپله خوښه نشي- زیږیدلی نو دا منم چې زه په جاپاني ټولنه کې زیږیدلی يم خو لوی خدای ﷻ د افغاني ټولنې له پاره یوه ډالۍ وگرځولم.

د ښوونځي کلونو ته راگرځم، د ښوونځي کلونه تېریدل. ډېر ښه ښوونیز نظام مو درلود. په هر درسي ساعت کې مو د ژوند مختلفې چارې زده کولې.

د لومړي او دویم ټولگي په تمامیدو سره مې د خپلې ژبې په لیک او لوست بری ومونده او درېیم ټولگي ته بریالی شوم.

ټوله ورځ به ښوونځي کې وم، ځکه موږ به سهار اوه بجې ښوونځي ته تللو تر ماښام اوو بجو پورې به هلته وو.

د ژوند هره چاره مو په ښوونځي کې زده کوله ان تر دې چې د پخلنځي په نوم مو هم درسي ساعت درلود، چې په دې درسي ساعت کې به مو د پخلنځي پاکوالی زده کاوه له یوې لورې به زده کړه وشوه او له بلې لورې به مو د ښوونځي پخلنځی هم پاک کړ.

د وخت په تېریدو سره لوړو ټولگیو ته ورسیدم. درس به هم پیچلی کېده او مسولیتونه به هم زیاتیده.

د هر استاد لیکچر راته د ژوند تر ټولو ښې او غوره خاطرې دي. که ژوند په نیمه لار کې پرې نه ښودم نو دا لیکچرونه به ټول ټکي په ټکي لیکم او د نړۍ ښوونکو ته به یې ډالۍ کوم.

د یو څو استادانو خبرې را اخلم.

د چیکا موري په نوم یو استاد به هر وخت راته ویل:

موږ او تاسو دلته انسانیت له پاره زده کړې کوو او لویه موخه مو ژونديو ته ژوند ورکول دي نه له ژونديو ژوند اخیستل!!

موږ به یې تل دې ته هڅولو چې بدې باید په بدې سره ځواب نه شي د بدۍ په وړاندې ښیگره کول لوی انسانیت دی او دا خبره به یې تل په خوله وه:

پر موږ اتومي برید وشو، له موږ ژوند واخیستل شو خو موږ پر چا اتومي برید نه کوو او له هیچا ژوند نه اخلو!

د اونو په نوم د تاریخ مضمون استادې به تل سولیزې کلمې کارولې. یوه ورځ یې د هغه دولس کلن ځوان دسترگو لیدلی حال بیانوه چې د هیرو شما پېښه یې په ژوندونې لیدلې وه:

د اونو له سترگو اوبښکو څرېکې وکړې بیا یې د پروجکتور پر پرده یو څر یعني تور اوسپن تصویر روښانه کړ. تصویر بدرنگ نه وو خو ډېر بدرنگ ښکاريږي.

بيا يي وويل:

گرانو زده کوونکو! دا هارو تاناکا دی!

هارو تاناکا وايي:

زه دولس کلن وم، چې هېواد مو د جگړې په اور تود شو. يو زړه
بورنوونکی حال رامنځ ته شو. له راډيو به مو له وژنې بله کلمه نه
اوريدله. په لومړۍ ورځ مې د راډيو له لارې د يو نظامي قومندان له
خولې واوريدل:

موږ وگټله!

جگړه به پای ومومي!

زه په دې خبره ډېر خوښ شوم. ځکه چې له جگړې ستړی وم او
جگړه زما له پاره ستونزمنه وه.

په جگړه کې مې خپل راتلونکی تور ليدو، چې په يوه نس خواړو
پسې به پنبې توري او ببر سر په واټونو گرځم. د جگړې له تورو لږو
مې د زړه درزا زياتيده او د وحشت غبرونه مې پکې اوريدل.

له بده مرغه چې زما وړاند وينې رښتيا شوې ځکه، همدا جگړه وه
چې له مايي هرڅه واخيستل، پلار مې د فولادو په کارخونه کې کار

کاوه. د فولادو کارخونه له منځه لاړه خو له نیکه مرغه چې پلار مې ژوندی ترې را ووت.

هره ورځ به بمونه راباندې پریوتل. د طیارو له غبرو مو زړه بریښیدو. هر څوک د خپل ځان په فکر کې ؤ.

یو وخت ؤ چې د الوتکو یوه ډله راغله. د دوی لوړوالی کم و. له کم لوړوالي یې بمونه غورځول، توکیو یې په سرو لمبو واخیسته. زموږ په کور هم یو بم پریوت، له هرڅه یې خلاص کړو.

د مور او پلار سره مې د سیمې یوې څنډې ته لارم هلته مو په ډېرې ویرې شپه سبا کړه. هره دقیقه مو د جگړې انځور په سترگو کې ؤ.

سهار پرته له دې چې مور او پلار ته ووايم د یوې غونډۍ په پیڅه وروختلم. د غونډې سر ته لانه وم ختلی چې بیا مې د الوتکو برا واوریدله، و ویریدم خو څه مې کړې وای غلی پاتې شوم، ځای په ځای کیناستم. لږ وروسته مې یو لوی غبر واوریدو لکه ټوله نړۍ چې والوځي. سترگې مې وغړولې پر مخ مې بل ډول هوا ولگیده، په پوزه مې د باروتو بوی کش کړ، د سیمې پر مخ مې د لوگې لویې کتلې ولیدې چې د اسمان په لورې پورته کیدلې. د لوگې په کتلو کې مې د انسانانو څیرې لیدلې، دا حالت بیا ډېر ویروونکی وو.

له همغې ورځې مې نه مور ولیده او نه پلار!

د استادې له سترگو بيا اوښكو خريکې وکړې، پروجکتور يې بند کړ
بيا يې وويل:

اخ جگړې!

خومره ماشومان مو بدرنگ کړل!

له خومره ژونديو مو ژوند واخيست!

بيا يې مخ را وټاو کړ او زموږ پر يو ټولگيوال يې غږ وکړ:

موراتا!

جگړه ښکلی خلک بدرنگوي!

بيا يې په ماکې سترگې ونيولې او ويې ويل:

جگړه ليونی سپی دی، چې پر چا ورغی هغه داړي!

جگړه له يو شتمن ملت سوالگر ملت جوړوي!

جگړه د يو ملت غرور له منځه وړي!

د استادې هرې خبرې به زموږ په زړونو منگولې لگولې، له جگړې او
غچ اخیستلو يې زړه را تور کړ.

ليکچر يې را ټول کړ. استاده ووتله بل استاد راغی، هر استاد به مو د
وطن پالنې انگيزه را ښهله. په همدې ډول زموږ ټولو استادانو همدا

لار نیولې وه. د همغو استادانو هڅې دي چې نن د جاپان هېواد د نه منلو پرمختگونه وکړل.

زموږ په هېواد کې جگړه دومره توره او سپیره وپیژندل شوه چې زموږ ځوان نسل یې دې ته وهڅولو تر څو و وایي:

نه مو څوک وژلی شي او نه څوک وژنو!

د دې خبرې کول او بیا یې په ژوند کې عملي کول اسانه کار نه دی، ځکه چې په همدې ځوانانو کې داسې ځوانان شته چې د چا پلار همدې تورې جگړې خوړلی دی او د چا مور. نو دوی به څنگه خپل غچ وانه خلي؟

جاپانیانو هیڅ څوک ونه وژل په هغه صورت کې چې له جاپانیانو ډېرو سړي خوړو ژوند واخیست!

د مور سپارښتنو او د استادانو هڅو په برکت له ښوونځي په ښه هسکه غاړه فارغ شوم او د طبابت په برخه کې مې په زده کړو پیل وکړ.

د زده کړې په جریان کې مې هیڅکله هم داسې فکر نه دی کړی، چې زه دې په یو لوی روغتیايي مرکز کې په دنده بوخت وم. تل به مې د نړۍ د بیوزله ملت د خوارځواکو ماشومانو په هکله فکر کاوه. کله به چې په داسې فکر کې ډوب شوم ناڅاپه به مې دجگړې

د باروتو بوی په پوزه لگیدو. له ژوند یې ایستلی وم. له جگړې مې ویره او کرکه دواړه لرل. جگړه مې بده راتله نه مې غوښتل چې له جگړې سره جگړه وکړم نو ځکه مې له جگړې سره مبارزه پیل کړه تر څو مخه یې ونیسم.

ما د خپل ځان له پاره هیڅ ژوند نه دی کړی. ما ځان هېر کړی دی ما تل د داسې یو ملت په هکله فکر کاوه چې نه مې لیدلی وو او نه ترې خبر وم چې د نړۍ په کومه برخه کې به میشت وي؟

هغه کوم ملت دی؟

هغه جگړه خپلې ولس دی!

که هغه له هر قوم وي، د هر دین او د هر مذهب پیرو وي!

زه یې په قوم، دین او مذهب کې کار نه لرم. ماته د دوی ژغورل ارزښت لري. ځکه چې خدای ﷻ مخلوق ته ژوند ورکړی، په مخلوق کې بیا ډېر څه شامل دي، له نباتاتو نیولې تر حیواناتو پوري. داسې نه ده چې خدای ﷻ یواځې یو قوم د ژوند کولو وړ بللی دی یا یې د یو دین او مذهب پیروانو ته د ژوند کولو وړتیا وربښلې دی او د نورو ادیانو او مذاهبو پیروان د ژوند حق نه لري. نو له همدې امله مې خپله موخه انسان ژغورل وگرځوله.

بس يواځې همدا فکر مي کاوه چې د انسان ژغورلو تر ټولو ښه لار طبابت دی او يواځې په همدې لاره مي د مور سپارښتنې سرته رسولی شم.

د کيوشو پوهنتون د طب پوهنځي ته مي لار وموندله، دا پوهنتون په هېواد کې څلورم تاريخي پوهنتون گڼل کيږي. د هېواد پر مختللي پوهنتون دی. د محصلينو شمېر يې هم زيات دی. ډېر ښکلي او لايق استادان مو لرل. يوه ورځ مي يو پروفیسور وليدو چې د محصيلينو په منځ کې ولاړ وو. داسې خبرې يې له محصيلينو سره تبادله کولې تابه ويل چې ټول سره ملگري دي. د استاد او محصل خبره نه وه ټوله مينه او انسانيت وو.

په پوهنتون کې بيا تل پر مسلکي برخې غور کيده، د وطن پالنې په برخه کې په ښونځي کې راباندې خواږي شوې وه او موږ هم خپله خاوره له سرو زرو سره نه پرته کوله او د خدای ﷻ لوی نعمت مو منلی و.

د پوهنتون کلونه هم په ټوپو وو، پر يو بل پسې تېر شول، د وخت په تېريدو سره د عصابو په برخه کې يو پياوړی ډاکټر شوم. سپينه چينه مي په تن کړه. د جاپان هېواد په بيلا بيلو برخو کې مي دنده ترسره کړه او د خپلو هېوادوالو د درملنې چوپړ مي ترسره کړ او شکر مي

اوباسلو چي د مور هيلې مي پوره کړې او د يو انسان د ژوند ژغورلو وسيله وگرځيدم.

نه پوهيږم چي له بده مرغه ووايم که له نيکه مرغه ووايم؟ په خپل هېواد کي مي روح خوښ نه و، ځکه چي هلته زما په خبر ډېر ډاکټران وو، هيڅوک له دومره سختو ستونزو سره نه وو مخ چي له ژونده دې لاس په سر شي او په نورو ټولنو کي مي بيا داسي ستونزې هم ليدلې چي د يوې کوچنۍ ناروغۍ پر وړاندې به هم ځينو ناروغانو له ژونده لاس ختلو. دا خبره بيا راته ځورونکې وه. خو نه پوهيدم چي دا ټولنه به کومه ټولنه وي؟

د ملگرو ترمنځ معلوم وم. ټولو مي احساس درک کړی وو. په همدې بنسټ يو وخت وو چي د جاپان هېواد د سولسيزې درملنې له موسسې سره يو ځای شوم له هېواده را بيل شوم د مسافري شپې او ورځې مي پيل کړې. هغه ټولنه خدای جلّ په گوتو را کړه چي ما يې په هکله کلونه کلونه فکر کاوه. اوس مي د خپلې موخې په دويمه پوړۍ پښه ور کېښودله. په پيښور کي مو د کای په نامه ۷۰ بستريز روغتيايي مرکز جوړ کړ تر څو له جگړې را ستنيدونکو انسانانو درملنه وکړو. مختلف ناروغان به مو د ناروغۍ له کندې را ايستل. په ډېرو برخو کي مو ډاکټران درلودل. ورځ تر بلې به د ناروغانو شمېر په زياتيدو وو، علت يې معلوم وو.

جگره!

جگره همداسې وي! ځينې وگړي له هستې خلاصوي او ځينې بيا له نېستۍ! د چا وينې پکې تويدلې او چا پکې وينې زبينلې!

دا هم همداسې وه. د ملت خواره طبقه يې لا نوره هم خواروله او بډايه يې بيا په مستۍ راوستل.

زموږ ډېری ناروغان افغانان وو، دوی په پېښور کې خپلې شپې او ورځې سبا کولې. وخت په تېرېدو وو زه هم خوش وم د ناروغانو درملنه مې ښه په ورين تندي ترسره کوله. د خوښۍ ترڅنگ به د خواشينۍ څپې هم راباندې لگيدلې. خوښي مې د انسان ژغورنې له مخې وه او خواشينۍ بيا په دې وم چې انسان ولې دومره بدرنگ شي چې د نورو انسانانو د کړاونو سبب وگرځي.

يو کال په همدې توگه ووت د دويم کال په پای کې مې داسې يو پلار وليدو چې په ليدو يې پښيमानه شوم، حالت يې بورنوونکی ؤ. په سترگو کې مې اوښکې ورته ډنډ شوې.

ډاکټر بيا غلې شو د مخ په گونځو يې سپينې غټې غټې اوښکې روانې شوې تا به ويل چې همدا اوس يې د کورنۍ کوم غړي ساه ور کړه.

ما هم په سپين کاغذ کې سترگې نيولې وي. ډاکټر صيب يوه شيبه وروسته له سره خړ پکول لرې کړ د ميز پر سر يې کېښود. د سر ويښتان يې نيغ نيغ ولاړ و او سرې سترگې يې نيولې وي په وچو شونډو يې وويل:

د کتنځي دروازه را خلاصه شوه. يو ٦٠ کلن سپين ږيري پر دروازه را ننوت. يو وچ، ډنگر او په رنگ تک تور ماشوم يې په شاه ؤ. يوه او بله خوا د ماشوم تور لنگي ترې ځوړند وو. د دروازې ترڅنگ په ملا کړوپ شو له شاه يې تک تور وچ ماشوم کوز کړ. په يو لاس يې ماشوم نيولی وو او په بل لاس يې د لونگۍ شمله ونيوله پر پوزه يې کش کړه، له ځايه پورته شو، دواړه لاسونه يې د ماشوم له تخرگو وړ لاندې کړ. را پورته يې کړ. پر څوکۍ يې کينولو. سپين ږيري د چوکي ترڅنگ ولاړ و د ماشوم پر مټ يې لاس ايښی ؤ. ماشوم پر څوکۍ ځان نه شو تينگولی. سپين ږيري توره ليکه داره لنگۍ له سره تاو وه، لنډه شمله يې پر مټ خوره وه، په ږيره کې يو نيم شين ويښته وو نور ټول سپين وو، غټې غټې سترگې يې وي، وروځې يې له يو بل سره نښلیدلې وې او بېرې ښکاريدې.

د ماشوم دواړه پښې له کاره لويدلې وي، پښې پښې يې ښې لور ته او کينې پښې يې کين لور ته کړوالی کړی و. لنگي يې تور غوړ پړقيدل، لکه د شرمو په تيلو دې چې غوړ کړي وي. په ليدو يې

سخت وځوریدم، ځکه چې زموږ درملو نشو ژغورلی، نه یواځې ناروغ
وو بلکې په نس هم وړی وو، په تن نیمګړی او په جامه خوار ؤ. په
دې شلو پېښو له جګړې را تېښتیدلی وو. په وطن کې یې سور اور بل
و نو درملو به څه کړي وای.

ماته یو ځل بیا پخواني خوبونه را یاد شول او د استاد اونو هغه خبرو
مې په غوږونو کې شور جوړ کړ چې ویل به یې:

جګړه له پلار زوی او له زوی پلار اخلي!

جګړه مور بوره کوي او اولادونه د مور له سیوري بې برخې کوي!

جګړه له ورور، ورور اخلي!

همدا جګړه ده چې انسان داړلو ته هڅوي!

جګړه ولس بې کلتوره کوي!

جګړه هغه اور دی چې فولاد ویلي کوي!

جګړه ظلم دی، تل پر مظلوم کیږي!

جګړه څر سیلاب دی، هر څه له منځه وړي!

جګړه زهر دی، انسان وژني!

جګړه مو نوي نسلونه په تن نیمګړې رالویوي!

يوه شيبه مې ماشوم ته کتل خو هيڅ مې هم نه ويل يواځې دماشوم په تن او تورو لنگيو کې مې سترگې خښې کړې:

تور پيکې يې په مخ را خور ؤ. تکې توري سترگې يې تورې خلیدلې. په ښکلې نرۍ پوزه يې سا اخیسته. بدرنگ نه ؤ خو جگړې بدرنگ کړی ؤ. په سترگو کې يې د مينې اوبښکو ځلا کوله.

بيا مې سپين ږيرې ته سترگې وړ واړولې. قرار ولاړ وو. سر يې ښې لورې ته لږ کور نيولی وو. بيرته مې په ماشوم کې سترگې ونيولې.

ماشوم مې هيڅ په کيسه کې هم نه وو خو سپين ږيرې همدا دوه سترگې را کې گڼدلې وي او په دې تمه وو چې کله به پرې غږ کوم.

د ماشوم خوار لنگي به مې زر کاله وروسته هم له ياده ونه وزي. د سترگو په پردو کې يې يو څه رانه غوښتل خو غرور يې ډېر لوړ وو، تر شا يې جگړه وه، جگړې يې ژوند وړ اور کړی وو. لنگي يې جگړې وړ تور کړي وو.

زړه مې غټ کړ له فکرونو مې ځان را و ايستلو، ځان ته مې ټکان ورکړ په مړه لوجه مې وپوښتل:

بابا د کوم ځای ياست؟

ډاکټر ته لازم نه ده چې د ناروغانو د ځای پوښتنه وکړي خو زه به تل د ناروغيو په علت پسې گرځېدم نو د علت د پیدا کولو له پاره بیا د ناروغ په هکله پوره پوهاوی اړین دی.

د بابا وچې شونډې خلاصې شوې، شونډو یې وچ او تور پتري نیولې وو، اوږده سپینه ږیره یې وښوریده، زما پوښتنه یې لنډه را ځواب کړه:

له پولې هغه خوا را اوبنتی یم.

د بابا په مخ کې هرې گونځې مې په زړه کې چاړه وهله، د لاسو سپیره پوستکې یې له نیستی خبرولم او له لمن یې د جگړې د باروتو بوی ختلو.

د ماشوم درملنې وخت تېر وو، خو هسې د دوی د فکر بدلولو له پاره مې یو دوه ملهمه په یو سپین کاغذ ور ولیکل.

کاغذ مې ورکړ، ژر یې د دواړو لاسونو گوتې ترې تاو کړي، کاغذ یې وغواړاوه، په کاغذ کې یې سترگې ونيولې تابه ویل چې پرې پوهیږي، فکر کوم یواځې د قلم رنګ یې لیدو چې پر کاغذ مې څه لیکلي که نه؟ بیا یې کاغذ همغسې غوړیدلی په دوه گوتو کې نیولی وو. خیرن او چاود لاسونه یې پورته کړ، ویې ویل:

ډاکټره خوار مشي!

انسان تل له هغه څه ويرېږي چې پرې تېر شوي وي، بابا هم له خوارتوب ځکه ويرېده چې د ده کورني يې لاندې کړې وه نو ځکه يې پر بل هم نه لورېدو.

د لاس د گوتې په اشاره مې ځای ور وښودو، چې هلته لاړ شه تر څو درمل درکړي.

بابا بيا ماشوم ته خپلې وچې اوږې ور لاندې کړې، ماشوم يې په شاه واړاوه، په دروازه کې په څنگ شو په څنگو ووت. د ماشوم تور لنگي يوه او بله خوا زنگيدل.

د دروازې را بندولو له پاره بيرته راتاو شو، په اخيري ځل مې سترگې ورسره مخ شوې په سترگو کې يې د مننې يو ډول انځور ؤ.

خو دا ځل يې ليدل راته ډېر ستونزمن تمام شول. پياده ته مې ورغږ کړ:

لس دقيقې مې يواځې پرېږده!

د پياده عادت ؤ، په هره خبره کې به يې خبرې کولې، نو د خپل عادت له مخې يې وويل:

ناروغان خو لرو!

تندی مې تريو کړ په تنده لهجه مې وويل:

وايم لس دقيقې مې يواځې پرېږده!

دا ځل پياده وپوهيده همغسې يې وکړل ناروغان يې وځنډول.

يو څو دقيقې وروسته په دهليز کې د ناروغانو شور جوړ شو، دروازه مې ور خلاصه کړه ومي ويل:

راځئ هر څوک دې په خپل نوبت را ننوزي.

ناروغان هم ملامت نه وو. دوی په ستونزو کې وو. دا طبيعي خبره ده چې هرڅوک له ستونزو د خلاصون په لټه کې وي.

ناروغان را شروع شول ما هم پرته له ځنډه کتل خو نه مې ناروغ سم ليدلی شو او نه يې په ناروغۍ سم پوهيدم، بس هر ځای راته همغه د ماشوم تور لنگي ښکاريدل.

دا ورځ خو تېره شوه. شپه شوه ټوله شپه مې په وينښه تېره کړه کله به په يو لټ واوښتم او کله به بل لټ. خوب مې ورک ؤ.

تر سهاره مې سترگې سره ور نغلې، سترگلي مې پرسيدلي وو. سهار بيا پر خپله څوکۍ کيناستم د ناروغانو تگ راتگ پيل شو.

ناروغان مې هم کتل او له پولې د اوښتلو په هکله مې هم فکر کاوه. زړه به مې په پرلپسې توگه دا راته ويل چې د پولې په بله غاړه کې

راته یو لوی ملت په تمه دی. نو همدا وه چې یو څه وخت وروسته د
تورخم په سرخد راواوښتم.

ډېره ښکلې سیمه وه خو طبیعي ښکلا یې د وخت جگړې سوې وه او
له هرې کنډوالې به ویریدم. په دې سیمه کې جگړې ښه زور
ازمایلی و د انسانانو پوستکي یې وچ او سپیره کړې وو ډېری
ماشومان یې خوار خواکي تر سترگو کیدل، ځوانان یې نا هیلې،
سپین ږیرې او سپین سرې یې اندیښمن ښکاریدل. جگړې خپلې
نښې پریښې وې.

لوی ولس وو خو لویې ستونزې یې لرلې. په سیمه کې وگرځیدم، په
څو ورځو کې مې ټوله سیمه له سترگو تېره کړه. هر ځای مې ښه په
غور سره ولیدو.

له ډېر فکر او دقت وروسته مې یو پلان جوړ کړ. په پلان کې مې
درې روغتیايي مرکزونه په پام کې ونیول. دا مرکزونه مې په بیلابیلو
ځایونو کې جوړ کړل. ډېر خوښ وم ځکه چې د همدې ناروغانو په
درملنه مې د لوی خدای ﷻ عبادت ترسره کاوه.

له پېښوره راستون شوم ځکه چې زموږ ډېری ناروغان د پولې دې خوا
وو. نو زه په خپلو ناروغانو پسې راغلم.

له نیکه مرغه چې د وخت په تېریدو سره درې واړو روغتیايي مرکزونو د ناروغانو په درملنه پیل وکړ خو له بده مرغه چې له نن به سبا ته د ناروغانو شمېر زیات وو. درمل مو هم باکیفیته وو ځکه موږ انسان ژغورلو انسان مو نه وژلو خو بیا هم دا یوه ستونزه وه چې ولې مو ورځ تر بلې د ناروغانو شمېر زیاتېږي؟

د همدې ستونزې په هکله به مې هر وخت شپه او ورځ پر ځان یوه کړې وه تر څو یې حل و مومم.

په سیمه کې وگرځېدم. ډېر داسې علتونه مې وموندل چې په هکله یې چا فکر هم نه وو کړی او موږ هم ترې بې خبره و.

د څو کلونو په تېریدو سره په دې وپوهیدم چې تر ټولو لوی علت یې په سیمه کې وچکالي وه. د پاکو اوبو نه شتون وو. زموږ د ناروغانو زیاته برخه به هغه ماشومان، ځوانان، سپین ږیرې او سپین سرې وي چې د کولمو په ناروغیو به اخته وو او همدارنگه په ماشومانو کې بیا خوارځواکۍ زور اخیستی و. د هر ماشوم خوارې او ډنگرې څېرې به ځورولم! وچو لاسونو به یې د انسان په سترگو کې اوښکې پیدا کولې. ورځ تر بلې به یې وزن کموالی کاوه. په مخ کې به یې خوله او سترگې راوتلې وي.

د جاپان هېواد د سولیزې موسسې مشران مې خبر کړل او قناعت مې ورکړه چې د دې ناروغیو له منځه وړلو له پاره نه یواځې درمل

بسنه کوي بلکې د دوی د علت له منځه وړلو له پاره باید کار وشي،
چې تر ټولو بنسټیز علت یې د پاکو اوبه نشتون دی. د مختلفو
ناروغانو انځورونه مې ور ولیږل د هغه ماشومانو انځورونه مې ور
ولیږل چې په بدن یې یواځې ګونځې پوستکي پراته وو، د پښتو
هډوکې به یې له ورايه شمېرل کېدل، وچې کلکې پښې به یې په
ځان پسې ځکولې او د هر لیدونکې زړه یې دردولو.

زموږ مشران ډېر زړه سوانده خلک دي، له انسان سره مینه لري.

د خپلو مشرانو له خوا د هر ډول امکاناتو وعده را کړل شوه او زه یې د
خپل هېواد تر ټولو ښه نماینده وګڼلم او نور یې هم وهڅولم ترڅو
شته ستونزې له منځه یوسم.

نو د دې ستونزو د بنسټیز حل په موخه مې وویل:

په دې سیمه کې یو کانال د سلو ډاکټرانو څخه ګټور تمامیږي!

اوبه ژوند ژغوري!

یواځې اوبه دې چې د دې سیمې انسانانو ته ژوند وربښلی شي!

همدا اوبه دي چې په نس وږي مړوي!

اوبه د جګړې د باروتو بوی وږي!

په دې ځای کې ما هم غاړه تازه کړه او د خبرو په منځ کې مې د پوښتنې په بڼه له خولې ور ووتل:

په همدې وخت کې مو له طبابت لاس وختلو؟

ډاکټر شونډې وچپچلې بیا یې وویل:

نه، زه هیڅکله هم له طبابت لاس په سر نه یم شوی، خو طبابت هم پوله لري. ټولې ستونزې هم په طبابت له منځه نه ځي.

دا خبره مې په شعار اوښتې دی:

لوړه او تنده په درملو نه ورکېږي!

نو له همدې ورځې مې د اوبو په هکله خپلې هڅې عملي کړې او په سیمه کې مو د وخت په تېریدو سره تقریباً ۱۶۰۰ څاگان و ایستل چې دا په خپله د کولمو د ناروغیو د مخنیوي په برخه کې خورا لوی بدلون وو.

که و وایم چې دې سیمې څوک نه لرل نو سمه به وي، ځکه چې انسان په کې له تندې جل وهلو. ډېرې له گرمې تګې تورې سوزیدلې وي. دا په هغه صورت کې چې د کونړي سیند اوبه په مستیو بلې خواته تللې. د کونړ سیند ګټه نورو ته رسیده خو زیان یې بیا همدې سیمې ته رسیدو. له نیکه مرغه چې همدا سیمه اوس مختلفې خوږې میوې را کوي له هرې ونې میوې راخوړند دي. د

انسان وړې گيډه يې مړه کړه. انسان ته يې سيوري جوړ کړ او په هوا کې يې د پام وړ بدلون رامنځ ته کړ.

په دې سيمه کې اوس په سلگونه څاگان پاکې اوبه لري. د انسان کولمې مو وژغورلې او د ځمکو د خړوبيدو له پاره مو په لسگونه کانالونه ورتېر کړل، چې خوارځواکي يې له منځه يوړه.

ډاکټر صيب د چای پيالې ته لاس ور تېر کړ او ويې ويل:

چای درنه سړيږي.

د چای پياله مې راپورته کړه. له لوبښې مې د گورې توربخون بڅرکي را واخيست د ژبې پر سر مې کېښود، د چای ښه غټ غوړپ مې پسې وکړ.

ډاکټر صيب هم د چای د پيالې له لاستې د لاس گوتې چاپيره کړې وي لاس يې ښه موټی ښکاريدو، له غوړپ وروسته به يې له سپينو بریتونو لاندې له خولې سپينه لوڅره ووتله، ډېره په مينه يې له چای غوړپ کاوه.

د چای پياله مې تر نيماي ورسوله د ميز پر سر مې کېښوده. ډاکټر صيب سترگې راکې نيولې وي زه هم ورته څېر شوم او پوه شوم چې څه راته وايي.

ډاکټر صيب هم له موقع گټه واخيستله او ويې ويل:

چای مې ځکه درته را وغوښت چې زموږ او تاسو تر ټولو ښه میلستیا همدا چای دی او همدارنگه د یخني موسم هم دی په دې وخت کې تور چای بیا بل ډول خوند کوي.

عجیب سړی وو، ځان یې د همدې ټولنې یو وگړی شمېرلو او هیڅ د پردیتوب فکر یې نه کاوه. ځان ورته یو جاپان نسله افغان نه بلکې افغان نسله افغان ښکاریده. پر افغاني کلتور مین وو، ډېر وخت به یې په تن افغاني لباس وو، خر پکول به یې په سر وو.

د چای پیاله یې لا همغسې په لاس کې نیولې وه او له لاستې یې موټی تاو و، زما د چای د څښلو په تمه وو. ما هم دوباره پیاله راپورته کړه او چای مې په سر واړولو. پیاله تشه شوه د میز پر سر مې کېښوده. ډاکتر صیب بیا په خبرو پیل وکړ:

ما هیڅ نه دې کړي بلکې یواځې د خپلې مور سپارښتنې مې عملې کړي دي. خو په دې سپارښتنو کې بیا انسان ته د انسان په سترگه لیدل کیږي. یو انسان بل انسان نه داړي او طبیعت په خپله گټه را څرخوي! لکه موږ چې د کونړ سیند اوبه راتاو کړې او په زرگونه انسانان مو له ناروغیو خلاص کړل.

په دې شاړو کې به هغه وخت انسان وپریدو، د بدرنگۍ تورې لړۍ خورې وي لیکن نن په هره لاره چې څې د ونو سیورې دی او انسان

ورځخه خوند اخلي، د بدرنگۍ ځای ښکلا نیولی دی. له هرې ونې
میوې راځوړند دي او له طبیعت مو گټه واخیستله.
موږ څو گټې وکړې:

لومړۍ گټه مو د ناروغیو کموالی وو، بله گټه مو د ځوانانو د اذهانو
جوړول وو ځکه چې دا سیمه یوه شاړه وه خو دومره بدرنگې یې هم
نه لرله لکه د جاپان هېواد.

ډاکټر صیب یوه شیبه بیا غلی شو او ما ته هم حیرانوونکې ښکاره
شوه چې د جاپان هېواد کومه بدرنگي به یادوي؟
جاپان خو بدرنگ نه دی!

جوپتیا یې ماته کړه خبره یې وغځوله:

په جاپان کې د ورځې څو ځلې زلزلې رامنځ ته کیږي او که و وایم
چې په هره دقیقه کې د جاپان ځمکه ښورېږي نو سمه خبره به مې
کړي وي. دا چې موږ په داسې یوې سیمې کې ژوند ته کار وکړ او له
ژوند مو ژوند جوړ کړ نو افغانان ولې له یوې داسې سیمې چې
یواځې اوبه نه لري د جنت نښې جوړې نه کړي؟ اوبه هم لري.
یواځې ورگرځول غواړي، سیندونو ته یې نور څنې اچوي. په شته اوبو
کې یې ځمکې شاړې دي.

که چېرې زموږ په هېواد کې بل څوک وای نو فکر کوم په دې پلمه به یې هیڅ نه وای کړې چې دلته تل زلزلې وي نو دلته ژوند کله کیږي لیکن موږ ډېر څه وکړل. له موږ خو افغانان کلک خلک دي ایا دوی به ژوند ته کار ونه کړي؟

هو کولای یې شي خو دلته څوک له چا سره مینه نه لري هر څوک د خپل ځان په غم کې ډوب دي. د دې پر ځای چې ستونزې حل کړي ستونزې رامنځ ته کوي.

په دویم قدم کې مو پر کانالونو کار پیل کړ تر څو د نیستی لمخې ور ټول شي او په راتلونکې کې هیڅ ماشوم مو خوارځواکی نه وي همدارنگه هر څوک له خپلو مټو خولې وڅخوي، ورغوي تناکې کړي او ځان سترې کړي، نو په پایله کې به یې گټه هم نورو ته ورسېږي او هم ځان ته!

موږ او تاسو باید تل خپل کارونه په دې ډول ترسره کړو چې نه موږ ته زیان واړوي او نه بل ته!

زه همداسې کوم. له ملگرو او د سیمې له خلکو سره په ملگرتیا کار کوم. هیچا ته زیان نه اړوم. هر چاته مې گټه رسېږي. دوی ټول راسره خوښ دي.

له بده مرغه چې په دې ټولنې کې درې ډلې انسانان ژوند کوي. یوه ډله یې یواځې د خپلو گټو په هکله فکر کوي، بله ډله یې بیا دومره په بدبختۍ کې ډوب دي چې نه د خپل ځان په هکله فکر کوي او نه د بل چا په هکله فکر کوي شي او درېیمه ډله بیا داسې خلک دي چې لومړۍ د نورو په هکله او وروسته د ځان په هکله فکر کوي، چې دا ډله انسانان په دې ټولنه کې ډېر لږ دي.

د ډاکټر صیب خبرې مې بیا ور ماتې کړې، ومې ویل:

الفت صیب وايي:

ډېر تفاوت دی په انسان کې د معنی په لحاظ

واړه لگیا دي ځینې ځان ځینې جهان جوړوي

د الفت صیب په دې بیت سره ډاکټر صیب په فکر کې شو او ویې ویل:

زه ډېره مطالعه لرم. په نړۍ کې تمدون ته ژمن خلک افغانان دي. یوه ورځ مې له راډیو واوریډل چې یو خپرونکې د خوشحال خان خټک پر اشعارو خپرنه کړې وه. له خپرنې وروسته یې په زباد ورسوله چې تاسو ټولې نړۍ ته د تمدون درس ورکړی دی. که اوس د الفت صیب په بیت فکر وکړو نو یو کتاب خبرې پکې پرته دي! پر تاسو

دېره خواري شوې دی خو نه پوهیږم چې ولې تاسو بیا هم دومره
خوار او زار یاست؟

ژوند یو لمخۍ دی. په دې لمخې هر څوک وړي کیږي او هر څوک
خپلو وړیو ته ځانگړی رنگ ورکوي. له بده مرغه چې د ژوند په
لمخې کې ستاسو د وړیو رنگ تې دی او له وړیو مو تل د جگړې د
باروتو بوی خپري.

فکر کوم چې دا خبره به سمه وي چې خبرې هرڅوک کوي خو عمل
سخت دی!

عمل کول اسان کار نه دی!

د دې پر ځای چې موږ خبرې وکړو باید عمل وکړو!

دې سیمې ته د کانالونو په ور تېرولو سره د زرگونه کورنیو په ژوند
کې بدلون رامنځ ته شو. هره کورنۍ په خپلو پښو ودريده. اوس د
هرې کورنۍ ورځنۍ چارې په کښت پیلېږي. په دې یولسو کانالونو
سره تقریباً یو میلیون افغانان له ستونزو وژغورل شول.

موږ نږدې یو میلیون انسانان دې ته وهڅول چې د ژوند له ځغاستې
سره سیالي وکړي، په بهر سر او لوڅو پښو له ژوند سره وځلي او په
سیالۍ کې بریالي شي.

موږ به چې کله د کانال په چارو کې کار کاوه زما کار نه ؤ معلوم کله به مې په ماشین کې ایستلې، کله به مې له نورو کارکوونکو سره په ګډه په بوجیو کې کاني راوړل او کله به مې هم هغه کار ترسره کاوه چې هر کارکوونکې به ځان ترې ایستلو.

زه د مور او پلار نازولی زوی وم. زده کړې یې را باندې وکړي یو پیاوړی ډاکټر یې راڅخه جوړ کړ.

په هېواد کې مې ښکلی ژوند دی!

ښه کورنی لرم

ښکلی میرمن لرم

ښه هېواد لرم

دې ته څه اړتیا دی چې زه دې په بوجیو کې کاني واچوم او له نورو کار کوونکو سره یې یوسم؟

ستاسو په هېواد کې داسې یو ډاکټر را وښیې، چې د خپل هېواد له پاره خپل فیس نیمایي کړی وي؟

داسې یو اینجینیر را وښیې چې له کار کوونکو سره کار وکړي؟

داسې یو ښوونکی را په گوته کړه چې خپلو کمزورو زده کوونکو ته له رسمي وخت وروسته نیم ساعت وړیا درس ورکړي؟

داسي يو ريس را وښيه چې په خپله شعبه کې په خپلو لاسونو په بخاري کې اور بل کړي؟

په دې ټولو کارونو دوی ته خپل ځان کم ښکاري!

تر هغه چې کار ونه کړو هېواد مو نه جوړېږي!

راځئ چې له ټاکلي وخت يو ساعت زيات کار وکړو. زه مو ضمانت کوم چې په لسو کلونو کې به د جاپان هېواد سره په سيالي کې ودرېږي.

په دې هېواد کې دومره ستونزې دي چې د جمعې په ورځ هم بايد کار وکړو خو له بده مرغه چې زه يې وينم د پنجشنبې په ورځ هم دوی کار نه کوي!

روختی مو له شمېر وتلې دي!

ما سره د سيمي خلکو ډېره مينه کوله ټولو به له مينې راته مراد کاکا ويل. يوه ورځ يو ځوان د کار پر مهال راته وويل:

مراد کاکا وخت مو پوره شو!

د ځوان دې خبرې سره مې په سر کې غورا جوړه شوه ډېره بده اغيزه يې راباندې وکړه فکر مې کاوه چې يو ځوان ټولې نړۍ ته بدلون

ورکولای شي نو دا ځنگه ځوان دی چې د خپل هېواد د ژغورلو له
پاره یو څو دقیقې زیات کار نه شي کولای؟

له ډېره تاوه مې په شونډو مسکا خوره کړه او ومي ویل:

دا خو سمه ده چې د ورځنۍ اجورې له پاره مویو څو ساعته کار وکړ
خو د هېواد له پاره یو ساعت زیات کار هیچا ونه کړ؟

زما په دې خبرې سره ټولو کارکوونکو سرونه راپورته کړل او کار یې
ودرولو، ټولو زما په لورې سترگې را ونيولې.

زه هم حیران شوم، ویره راسره پیدا شوه، فکر مې کاوه چې ممکن
خبرو مې بده اغیزه پرې کړې وي خو داسې نه وه. دوي ټولو په یو غږ
وویل:

ټول عمر به د هېواد له پاره کار کوو له نن وروسته به د خپل هېواد له
پاره هره ورځ له خپل کارې وخت یو ساعت زیات کار کوو!

نو دا ورځ زما له پاره بیا بل ډول ورځ وه. د مور وصیت مې را په یاد
شو چې:

ژوند وکړه او نورو ته ژوند ورکړه!

که څه هم دا خبره ډېر اړخونه لري خو زه یې له همدا یو اړخ ورته
گورم چې:

کار وکړه او نور په کار راوله!!

ځکه چې د ژوند بل نوم کار دی!

نو په لوړ غږ مې وویل:

موږ وگټله!

تولو چکچکې کړې.

له چکچکو وروسته مې وویل:

همدا کار به مو د جاپان هېواد سیال کړي!

همدا کار به مو له سولې برخمن کړي!

کار د وړي نس مړوي!

کار نیستم شتمن کوي!

کار به مو تر اسمان ورسوي!

خبرې مې پر تولو ښې ولگیدلې، بیا یې په کار پیل وکړ.

ډاکټر صیب بیا د لاسونو له گوتو ټکا و ایستله یوه شیبه وروسته یې

بیا په خبرو پیل وکړ:

له بده مرغه چې په ځینو ټولنو کې ناغیري په مستی سره ورځ په

ورځ پرسیري او ناغیري بیا:

موږ نس وږی کوي!

شتمن تر نیستی رسوي!

له ژوندي مړی جوړوي!

نو موږ د سیمې وگړو ته دا څرگنده کړه چې زه له کوم ځای راغلی يم
او ستاسو د ښه ژوند په موخه هلې ځلې کوم، پر سر خاوري ایرې
بادوم. نو تاسو خو د همدې ټولنې یاست نو بیا ولې ناغیرې کړی؟

د ډاکټر صیب له سترگو بې دریغه اوښکې روانې شوې، یوه شیبه یې
ښه وژړل بیا یې د میز له سره کاغذ را واخیست سترگي یې پرې
وچې کړي. له مایې بښنه وغوښته:

افغان صیب ما اوښه!

اوښکې مې ټینگې نه کړې.

یوه شیبه چوپ وو بیا یې وویل:

موږ د خپل سر په قیمت کار کوو. یو څه وخت وړاندې د کازویا
ایتوی په نوم ۳۱ کلن ملگری یې را وواژه!

دلته کار کول ډېر ستونزمن دي. خپل سر به په لاس کې نیسې بیا
به کار کوې. زه نه پوهیږم چې انسان دې ولې دومره بدرنگ وي چې
د خپل نس د ډکولو له پاره د بل په نس چاره ومندې.

زه له مرغه نه ويريږم. زه به کار کوم که همدانن مې هم څوک وژني
له کاره به لاس نه اخلم.

په دې هم پوهيږم چې يوه ورځ به مې د وطن دوښمنان وژني!
هيڅ پروا يې نه لرم. زه به وياړم چې خپل هېواد ته د خدمت په تور
ووژل شم!

د ډاکټر په شونډو بيا مسکا وځغليده خو دې مسکا بيا بله بڼه
درلوده. په ورو غږ يې وويل:

دا بيا وژل نه دي، بلکې د تاريخ گټل دي!

په دې خبرې سره حيران شوم چې دا کوم هېواد يادوي؟!؟

جاپان؟ که افغانستان؟

کوم تاريخ گټي؟

نه پوهيږم، چې ډاکټر يې وبولم، اينجينير يې وبولم او که اروا پوه؟

زما په حيرانتيا وپوهيدو نو ځکه يې وويل:

مه حيرانيزه زه اوس افغان يم!

ولسمشر- محمد اشرف غني د افغانستان افتخاري تابعيت راکړ او پر

دې وياړم چې زه د افغانستان تابعيت لرم!!

د افغانستان تابعیت مې واخیست!

پښتو او درې ژبې مې زده کړې!

افغاني کالي مې په تن کړل!

د سر په بیه خپلې خاورې ته خدمت کوم!

منم چې ملگری یې را ووژلو او ما به هم یوه ورځ وژني لیکن له بله پلوه بیا زما کارونه ته پوره درناوی کیږي هر څوک مې د غوره سړي په توګه پیژني.

د یو څه وخت کار کولو وروسته چې خورا ښې پایلې یې درلودلې د رامون مګ سه سه په نوم د یوې جایزې مستحق وګڼل شوم، چې ارمان پاله او عمل پاله خلکو ته ورکول کیږي. دا جایزه د اسیایي نوبل جایزې په نوم هم یادېږي او د نوبل جایزې په کچه ارزښت لري.

د دې جایزې په ترلاسه کولو مې هڅې یو په درې شوې ځکه چې په دې مې باور پیدا شو چې د ځمکې پر مخ ډېر داسې خلک شته چې له انسان سره مینه کوي.

له دې جایزې لس کاله وروسته د خپل ښار د بې بدیل خدماتو د ترسره کوونکې لقب راکړل شو.

ډاکټر بیا یوه لنډه خندا وکړه، په خندا یې وویل:

دا جایزه هر چاته نه ورکول کېږي. د ۲۴ جاپانی یم چې دا لقب مې وگټلو، دا جایزه لیکوال یا هنرمند ته ورکول کېږي.

له دې درې کاله وروسته د چین دولت یو لوړ او مهم نښان راکړل شو. دا نښان د جاپاني امپراطورانو له خوا جوړ شوی دی او هر کال هغه چاته ورکول کېږي چې د چاپیریال ساتنې او د ژوند په ښه والي کې یې منډې ترې کړې وي.

د دې نښان نوم ډېر ښکلی دی!

په زړه منگولې لگوي!

آیا پوهیږې چې څه نومېږي؟

د نه په معنا مې سر وښوراه.

شونډې یې وپړې شوې په مسکا یې وویل:

د دې نښان نوم دی د « لمر ختل » !!

کله مې چې نښان تر گوتو راوړسیدو ډېر ترې اغیزمن شوم او له ځان سره مې وویل:

تیارو ته به رڼا رسوم!

په دې وخت کې بيا همغه بېرستري ځوان را ننوت، زموږ په وړاندې ودرېدو ويې ويل:

ډاکټر صيب ډوډۍ تياره دۍ.

د ډوډۍ وخت هم وو خو دا خبره په ما بڼه ونه لگيدله ځکه زه عادت وم تر هغه چې کار مې نه وي خلاص کړی نو ډوډۍ مې نه خوړله او له بل پلوه مې له ډاکټر صيب زړه نه کېدلو. هره خبره يې ملغلره وه او عملي کول يې زموږ د ټولنې د هر ټپ له پاره پټۍ وه.

پر مرکې مې بيا فکر وکړ چې کومه پوښتنه راڅخه نه وي پاتې شوي. يو لنډ فکر وروسته مې ډاډ ترلاسه کړ چې ټولې پوښتنې مې ځواب شوي دي.

کاغذونه مې په بکس کې کېښودل. له ځايه پورته شوم ډاکټر صيب مې له لاسه بکس واخيست د يوې المارۍ په لاندې خانه کې يې کېښود.

اوس يواځې د انځورونو اړتيا وه چې ترلاسه يې کړم نو ومې ويل:

انځورونه مو له کوم ادرس واخلم؟

ويې خندل بيا يې وويل:

فلش دې راکړه.

فلش مې ورکړ. په دفتر کې یو زوړ ډیسک تاپ کمپیوټر ایښی وو. د کمپیوټر په سې پې یو یې فلش ور وماندلو او سکرین ته په ملا کړوپ شو. د عکسونو مکمل فولډر یې ورسند کړو. یوه شیبه وروسته په سکرین کې شنه پټۍ ورکه شوه او فلش یې ترې ویست بیرته یې ماته ونيوه.

دواړه له دفتره ووتلو په دهلیز کې مو لاسونه پریمنځل. په یوه بله کوټه یې ور ننه کړم. دسترخوان هوار و او خواړه پرې ایښي و.

ټول دوه دوه نفره سره کیناستل خو موږ درې نفره شوو. یو زه وم، بل ډاکټر صیب او درېم اشپز وو.

ډاکټر صیب مسک شو ویې ویل:

زه تل ډوډې له دې ملگري سره یو ځای خورم نه مې خوښیږي چې یواځې ډوډۍ وخورم!

پر دسترخوان افغاني خواړه ایښي و. د ډوډۍ په خوړلو مو پیل وکړ. ما د سترگو په کونجونو کې څارلو.

ښه په خوند مو ډوډۍ وخوړه. دسترخوان ټول شو. زه هم ډاکټر صیب ته په تمه وم چې نور څه کوي.

په کوټه کې ټول ناست وو. یو بل ځوان ته یې مخ ور واپړوه. ترې ویې پوښتل:

موټر دې جوړ دی؟

هغه وویل:

هو جوړ دی.

بيا يې ماته مخ را وړاوه پرسیدلې سترگې يې وځلیدې په خندا يې وویل:

که خوښه دې وي کاري ساحې ته به لاړ شو اوس به هر څه له نږدې نه ووينې.

ما هم کومه پلمه ونه کړه، ځکه په همدې کار پسې راغلی وم، ومې ویل:

سمه ده لاړ به شو.

موټر وان له ځايه پورته شو له کوتې ووت.

موږ هم لږ وروسته پسې ور ووتلو.

زه د موټر تر څنگ ولاړ وم چې ډاکټر صيب زما بکس په اوږه کې را اچولی ؤ او لنډ لنډ قدمونه يې را پورته کول. څنگه مې چې وليدو ور وړاندې شوم بکس مې ترې ونيولو.

موټر ته ور پورته شوو. د مختلفو پروژو څخه مو لیدنه وکړه. په ټولو هغو کانالونو وگرځېدو چې د نیستی لمخې یې ور ټول کړی و. په هر کانال کې د اوبو شنې مړې اوبستلې او د هر لیدونکې پام یې خپل وو.

په پای کې د بښوې پارک ته لاړو. د پارک له چوکیدار ښایسته خان سره مو سترې مشې وکړې.

پارک ته نننه شوو. پارک له ځوانانو ډک وو. ځای ځای ډلې ډلې ځوانان ناست و. د پارک په خولې کې له یو ځوان سره مخ شوو.

د سترې مشې پر مهال ځوان د ډاکټر صیب لاسونه ښکل کړل.

په دې کار سره د ډاکټر صیب په سترگو کې اوبښکې وځلیدې بیا یې ځوان په سر ښکل کړ او وېې ویل:

هڅه وکړئ چې عمل وکړی خبرې خو هر څوک کوي!

فکر کوم دا یې شعار وو ځکه تل به یې په ژبه وو.

بیا یې خپلې خبرې اوږدې کړې:

موږ باید له ټاکلي وخت یو ساعت زیات کار د هېواد له پاره وکړو!

له ځوان سره مو خدای پا امانې وکړه. د پارک برې خواته روان شوو. یو څو قدمه مو نه وو اخیستي چې له یو سپین ږیرې سره مخ شوو.

خو دا ځل مې بیا بل څه ولیدل:

ډاکټر صيب د سپين ږيرې لاسونه په لاسو کې ونيول بيا يې ښکل کړل. ماته يې مخ را واپاوه او ويې ويل:

دې سپين ږيرې له دې گونځې پوستکي ډېرې خولې تويې کړي دي. له دې گونځې پوستکې به د خولو بوی ختلو. هر وخت به يې پر خپل کاري ټيم غږ کاوه چې نن ورځ به يو ساعت نه بلکې يو نيم ساعت له خپل ټاکلي وخت زيات کار کوو.

هغه دی نن د دوی د خولو له برکته څومره انسانان له ښه ژونده برخمن دي!

څومره ماشومان يې له خوار ځواکي وژغورل!

څومره ناروغانو ته يې روغتيا ور په برخه کړه!

د سپين ږيرې پر مټ يې لاس وټپاوه او بيا يې وويل:

دا ټول د همدې سپين ږيرې د گونځې پوستکې د خولو برکت دی.

سپين ږيری مو ترمنځ روان وو د پارک په بر سر کې را تاو شوو. په پارک کې ډېر کار شوی ؤ. له هرې ونې ميوې را خوړند وي، اوبه وي او ونو دروند سيوری جوړ ؤ.

دا همغه ځمکه وه چې يو وخت پکې شين بوټی نه ليدل کېدو او ټوله شاړه وه، ليکن اوس د ډاکټر صيب په هڅو په يو پارک اوښتې

وه او د ښاپېريو باغ ترې جوړ وو. ډلې ډلې ځوانان پکې گرځيدل را
گرځيدل.

له پارک را ووتلو له ښايسته خان کاکا سره مو خدای پا امانې وکړه.
زه، ډاکټر صيب او سپين ږيری درې واړه موټر ته ورپورته شوو.

موټرچلونکې ډېره ښه چلونه کوله تر دفتره يې په ډېر ښه چلند را
ورسولو. له موټر درې واړه ښکته شوو موټر په دروازه ننوت.

له ډاکټر صيب مې مننه وکړه بيا مې له دواړو سره خدای پا امانې
وکړه.

دوی په خپله مخه روان شول او زه په خپله مخه.

په لاره روان وم.

خپل ځان ته په غصه وم.

ټول افغانستان ته په غصه وم.

له خپل ځان مې کرکه کېدله.

له هر افغان مې کرکه کېدله.

ځکه موږ دومره بې همته خلک يو چې د درملنې خبرې خو پريږده
چې د عبادت ځايونه هم نور راته جوړوي او بيا موږ پکې ټينگي
ټينگي کلمې تېروو. ځانونه تر نورو کلک مسلمان بولو او افغانيت مو

د ميرانې نښه گرځولې په هغه صورت کې چې نه مو اسلام ته خدمت وکړ او نه مو خپلې خاورې ته.

نه د اسلام شوو او نه د افغانستان شوو!

وخت ناوخت وو د کور اراده مې وکړه تر تم ځايه پلې راغلم. د موټر تر څنگ ودرېدم چې موټر وان را وړاندې شو او ويې ويل:

که څې خو يو کس کم دی؟

د موټر چلونکې د يو کس کم دی خبره سمه راباندې اور شوه خو څه مې ونه ويل په پټه خوله موټر ته ور پورته شوم تر کوره چې رارسېدم د ماښام اذان يې وکړ. د دروازې د زنگ په تڼۍ مې گوته تينگه کړه د کور په انگر کې د زنگ چغا وختله دروازه ليرې شوه کورته ننوتم ماشومانو سره مې روغېر وکړ کوټې ته لاړم بکس مې کېښود اودس مې و جاي نماز مې وېر کړ لمونځ مې ادا کړ خداى ﷻ د قبول کړي جاي نماز مې ټول کړ. کاغذ او قلم مې را واخيست، په ليکلو مې پيل وکړ چې د ډاکټر تېتسو ناکامورا په ژوند ليکنه ترتيب کړم تقريباً په نيم ساعت کې مې بشپړ کړه. کاغذونه مې په بکس کې کېښودل چې سهار ته يې په دفتر کې په کمپيوټر تايپ کړم.

د ماښام ډوډۍ تياره وه دستر خوان وېر شو. ټول له دسترخوان تاو شوو غوري يې په دسترخوان کېښودل په غوريو کې ښه ترخه شوله

پرته وه او تاوونه ترې ختل د سبزی له قاب مې نیم نارنج را پورته کړ
په دوه گوتو مې ټینگ کړ. څریکې یې وکړې پر وریژو مې وڅخولو په
ښه اشته مو ډوډی وخوړه.

ماشومان پر خپلو درسو بوخت شول ما هم تلویزیون چالان کړ د
شمشاد پر څپو مې د بي بي سي نیم ساعته خبرې ټولگه تعقیب کړه
او ورپسې مې د همدې چینل له لارې د ټاکنو خپرونه او بیا خبرې
سرویس و څارلو. له اتو درې دقیقې تېرې وې چې تلویزیون مې بند
کړ.

د ژوندی د وي وطن په نوم د عزیز نسین کتاب په ژباړه مې پیل وکړ
تقریباً درې صفحې مې وژباړو نوره ډډه مې نه ورته لگیده هغه مې
هم پرېښود.

د ماخوستن د لمونځ وخت وو، پاڅېدم لمونځ مې وکړ خدای ﷻ د
قبول کړي.

پر توشک وغځېدم د وجود شخې مې و ایستله یو څو دقیقې په یو
لټ او بل لټ واوښتم نور پر ځان نه یم پوهیدلی یو وخت وو چې د
سهار لمونځ ته را پاڅېدم اودس مې وکړ لمونځ مې ادا کړ.

د باندې ووتم په زرغونه ساحه کې وگرځېدم تازه هوا مې واخيسته د
ونو او بوټو له زرغون رنگونو مې ښه خوند واخيست يوه شيبه وروسته
بیرته ننه شوم.

سهارنۍ تیار وو په گډه مو له ماشومانو سره وخوړ. کورتي مې را
واخيسته پر اوږو مې واچوله، پر ځان مې تاو کړه، جرابې مې په پښو
کړې. د بکس پټۍ له اوږو تاو کړې او له ماشومانو مې خدای په
امانې واخيسته له کوره را ووتم د کوڅې سر کې موټر ته ودرېدم.

موټر راغی، لاس مې ورکړ د موټر په شاسیت کې درې نفره ناست
وو موټر وان د خدای ژوندۍ لري زه یې څلورم نفر ورځای کړم د
شاتني سیت درې نوره سپرلی هم راسره ښې په تنگ شوې خوڅه
مې کړي وای دا خو زموږ د موټروانانو دود دی چې دوه تنه مخکني
سیت کې څلور تنه شاتني سیت کې کینوي. موټر حرکت وکړ له
تیرويې خړې دورې پورته کېدلې لاره لنډه وه خو سخته کندی کړ
وه. یو څو دقیقې وروسته تر تم ځایه ورسېدم له موټر ښکته شوم موټر
وان ته مې د افغانیو سلگون ونيوه په جینگه خوله یې وویل:

کلداري نه وي درسره؟

له ډېره تاوه مسک شوم ومې ویل:

همدا مو خپله سیکه دی هر څومره چې ترې گرځوي ويې گرځوه!

موتر چلونکې سره په جیب کې افغانی نه وي د نورو سپرلیو یې کرایه راتوله کړه ماته یې اويا افغانی را کړې.

پیسې مې جیب ته کړې د دفتر په لورې روان شوم. تقریبا لسو دقیقو کې تر دفتره ورسیدم. پر کارونو مې پیل وکړ تر غرمې مې د تېرې ورځې هغه کارونه چې د ډاکټر تیتسو ناکامورا د مرکې له امله را نه پاتې وو تکمیل کړل. ډوډۍ تیاره شوه ډوډۍ مو وخوړه چای مو وڅښلو بیا مې پر خپلو کارونو پیل وکړ د ډاکټر تیتسو ناکامورا مرکه مې را واخیسته په کمپیوټر مې ټایپ کړه د مرکې د پای پاراگراف ؤ چې حامد وویل:

اخ ظالمه!

د اخ په اوریدو مې سترگې ور پورته کړې. لاسونه مې په کیبورډ ایښي ؤ.

حامد د موبائیل په سکرین کې سترگې نیولې وي. په وارخطا توگه مې وویل:

څه شوي؟

د حامد له سترگو اوښکې خڅېدې، په ژرغوني غږ یې وویل:

ډاکټر یې وویشت!

حيران شوم ومې پوښتل:

کوم ډاکټر؟

په بنده ژبه يې وويل:

جا.. جاپاني ډاکټر!

د زړه درزا مې زور واخيست. په بېرې مې تلویزیون چالان کړ، همدا شيبه د تلویزیون په پرده همدا خبر ؤ:

پر ډاکټر ناکامورا د نا پېژانده وسلوالو له لورې برید وشو. په پېښه کې پنځه تنه وژل شوي او ناکامورا ټپي دی!

په دې خبرې سره مې ټکان وخوړ د پروني ورځې هره شيبه مې سترگو سترگو ته کیده.

د وجود غړي مې شل شول د پورته کیدو توان مې نه درلوده خو په ډېرو ستونزو او مشکلاتو له ځايه پورته شوم له نورو ملگرو سره يو ځای له دفتره ووتم. د حامد موټر ته پورته شوم په شلو دقيقو کې تر روغتون ورسیدو په روغتون کې ډېر بېرې بار وو خو موږ هغه عاجل خونې ته ور روان شوو چې ډاکټر صيب ؤ.

تر دهليزه ورسیدو. د دروازې مخې ته ولاړ وو، چې دروازه را خلاصه شوه او نرسانو غږ وکړ:

ایسته شیء عاجل دی عاجل!

موږ هم لار خوشي کړه، نرسان له ډاکټره را تاوو و.

په لیدو یې بې دمه شوم لاس او پنبې مې له کاره ولویدې سترگې
مې رډې رډې را و وتلې د ډاکټر پر خېره لا همغسې مسکا خوره وه په
ډېرو ستونزو وړ نږدې شوم تر سر یې لا نه وم رسیدلی چې سپین
بریتونه یې بیا وښوریدل، سر یې لږ را پورته کړ ویې ویل:

افغان صیب:

زه درنه لارم!

وطن مې.....

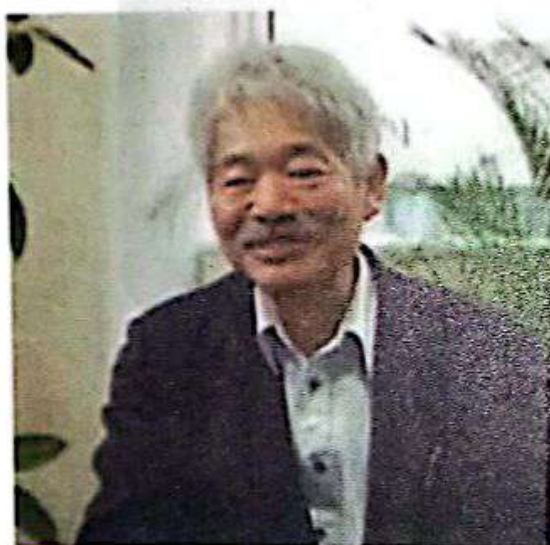
وطن مې درسپارم!

وطن مې وژغوره!

د همدې خبرې په کولو سره یې سترگې پټې کړې او سر یې کېښود.

نرسان په خفاسته تر امبولانس ورسیدل، ډاکټر یې پر امبولانس وړ
پورته کړ د امبولانس په سر سور خراغ پړقا شروع کړه او د هوايي ډگر
پر لورې تاو شو. موږ په روغتون کې لاس تر زنې کیناستو....

انځوريزه برخه

ځواني له سړي يوسي تور ويښته له سړي يوسي
قرار قرار لگيا وي وخت هرڅه له سړي يوسي

«شاعر»

اوس به وي فاني خو لا فاني به شي
درد که د ژوندون له کوره ووتو

رحمت الله «درد»

رحمت الله «درد»

درده! سر مې ټيټ کړو په ظاهره، خو
زه له اسمانونو پورته لارم —

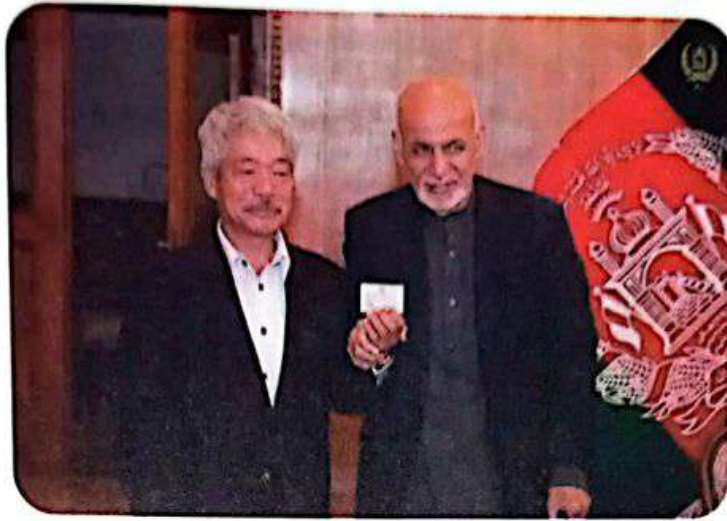
بې ضميره د آمر په څنگ کې ناست وي
چې ضمير لري هغه کسان په دار وي

رحمت الله «درد»

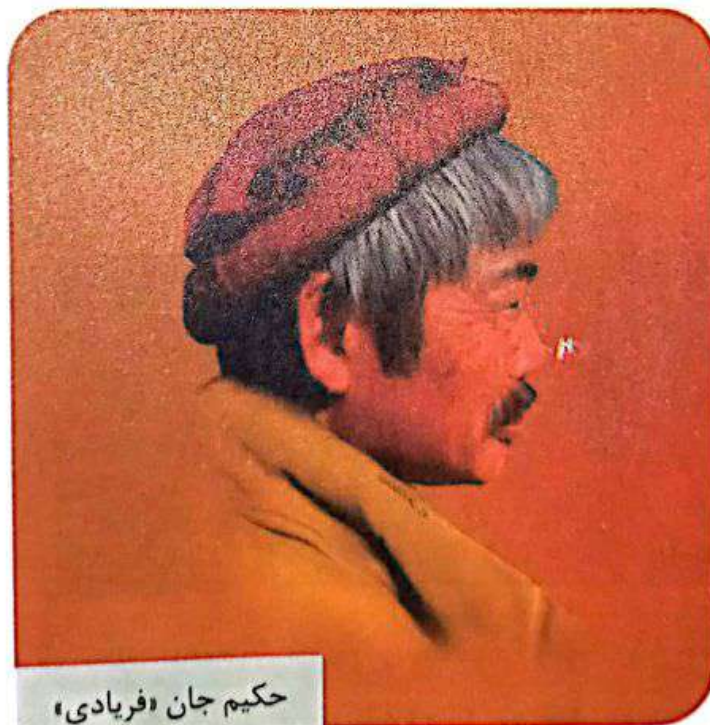

ملنگ راغلی وي ملنگ لاړې ملنگه ياره
تاپسي هره استانه شوه د زړه ښه ياره

«احسان الله درمل»

افغان ولسمشر محمد اشرف غني ډاکټر صيب تیتسو
ناکامورا ته د افغانستان افتخاري تابعیت ورکړ

حکیم جان «فریادی»

ویر، اوښکې او ویني پرې اثر نه کړي
یا ربه دا څه به درده ستې دي

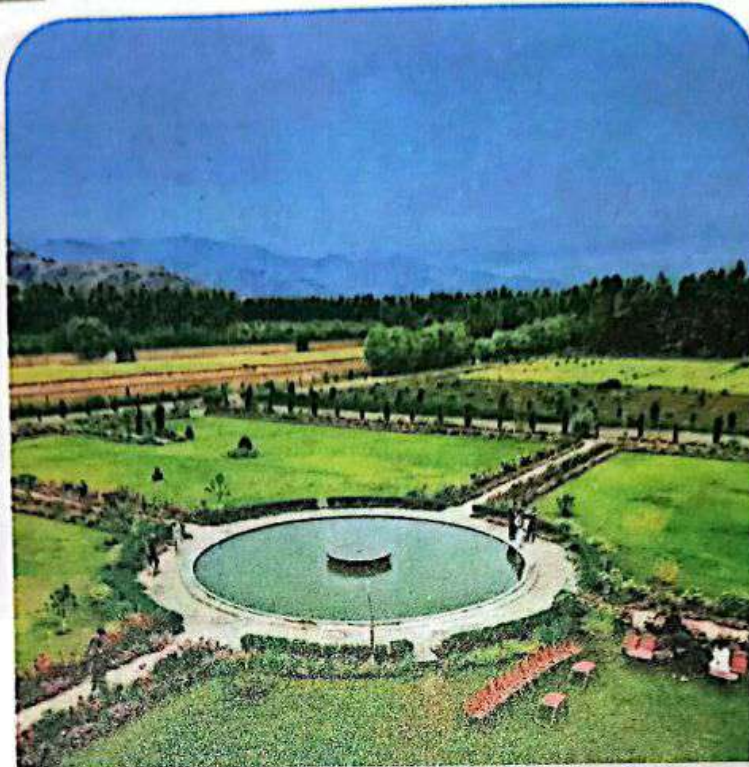
چا درته ويل چې شه خړاغ او پر سر اور بل که
هاغلته چې هر خوګ قصيدي وايي د باد کاګا!

«احسان الله درمل»

تا ولې غوښتل چې برباد شوي شي آباد کاګا؟
خه د نامرادو هیلو گور ښه يي «مراد کاګا»!

«احسان الله درمل»

زه په روزگار پسې له کوره دومره ليرې لارم
لکه بي جالي مرغۍ ژوند مې د کاله بایللی

رحمت الله «درد»

خاوره زر کړي، زر کړي خاورې
وخت څه داسې کيميا گر دی

رحمت الله «درد»

رڻاگاني ویشم خلقه
گني اور مي سر بل دي

رحمت الله «درد»

رغول دسر په بيه
دلته ژوند په دغه رنگ دي!

«شاعر»

تا موږ ته د خير د رسولو کفر کړی و
ته وي د شر خړی ستا په ضد ښه و جهاد کا کا

«احسان الله درمل»

خوک به دې پالي مینه او خوک به دې گټې وینه؟
مې شوي خو د څنگه جوار گرو په جایداد کا کا؟

«احسان الله درمل»

پرېږده چې وژاړي بې صبره زړه په چغو چغو
وصال ئې غواړي خو د هجر يوه لمحہ نه مني

رحمت الله «درد»

څه بې غمه زندگي وه چې ماشوم وم
زما نن له مانه واخله پرون راکړه

رحمت الله «درد»

بیگاه د سپین محل په دریڅو کې رڼا نه وه
نری نری ژړا وه او بیا ورو ورو زیاتیدله

رحمت الله «درد»

څوک یې چې د درد قبر ته ناسته یې؟
څوک یې چې گریان یې څه خو ووايه؟

رحمت الله «درد»

ته وه خټه يې له گران افغانستان وه
داسې داسې وفادار سړی يې مې کړ

«شاعر»

درده فرشتې مې ښکلوي سترگې
زه چې د انسان په مرگي ژاړمه

رحمت الله «درده»

دا څوک دی چې کټ له دومره ډېرې اوږې راغلې
دا څوک دی چې هر څوک یې جنازه اخلي او ژاړي

«شاعر»